

Конгрес
Українських
Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.cun.org.ua 19–26 листопада 2015 року № 47–48 (626–627)

У ПОЛЬСЬКИХ ДРУЗІВ

На запрошення громадської організації «Ruch edukacji narodowej» та Інституту im. Romana Rybarskiego минулого тижня делегація представників Конгресу Українських Націоналістів на чолі з Головою партії Степаном Брацюнем здійснили візит до сусідньої Польщі. В рамках візиту відбулися зустрічі з громадськими та політичними діячами Польщі, депутатами польського Сейму.

9 листопада 2015 р. члени української делегації взяли участь у конференції на тему: «Політика Польщі в умовах російсько-українського конфлікту», яка проходила у м. Варшава. Відбулася цікава дискусія з питань щодо національних інтересів та безпеки України та Польщі. З огляду на сьогоднішню політичну ситуацію, що склалася в Європі через призму російської військової агресії в Україні та інформаційної війни, яку здійснює Росія в Польщі через свою п'яту колону, була підписана спільна заява національно-патріотичних організацій Польщі, України, Білорусі.

У заяві задекларовані принципи непорушності кордонів наших держав, суверенітету, взаємоповаги та взаємопідтримки. А також було заявлено, що кожна із сторін поважає національно-визвольні рухи та визнає, що тим, хто вбивав невинних старих людей та дітей, не місце в пантеоні героїв України та Польщі.

Заяву підписали: від України Голова Конгресу Українських Націоналістів Степан Брацюнь, представник УНА-УНСО Ігор Яремій, голова Спілки ім. Симона Петлюри Анатолій Шолудько; від Польщі директор інституту ім. Romana Rybarskiego Маріуш Патей, Голова товариства «Конфедерація польської незалежності-Незламні» Адам Шломка; один із лідерів профспілкового руху Польщі «Солідарність» Ядвіга Хмельовська, від Білорусі – Голова Білоруської Партії Свободи Сергій Висоцький. Після підписання заяви відбулося покладання квітів до пам'ятника польським невинним жертвам волинської різні.

11 листопада, День Незалежності Польщі, відзначали разом із польськими друзями у м. Краків. Цього дня побували у Вавельському замку, поклали квіти до місця поховання Леха Качинського та вшанували пам'ять похованих тут видатних людей Польщі.

Прес-служба КУН

ТРИВОЖНИЙ СИГНАЛ

ПОРОШЕНКО – НЕ ЗА УКРАЇНУ, А ЗА «СТЄПЬ ДОНЕЦКУЮ»

Вдруге за Петра Порошенка відзначено День української писемності та мови – і вдруге у той самий день, 9 листопада, президентські вітання одержали працівники культури та майстри народного мистецтва. Таке спільне «святкування» – це не винахід чинного Президента.

Яким чином обидва «дні» були зведені до спільного знаменника? Коротко історія така. Всеукраїнський день працівників культури та аматорів народного мистецтва встановив своїм указом Леонід Кучма 21 березня 2000 року і призначив святкувати його щорічно 23 березня. Наступний Президент Віктор Ющенко змінив назву свята (День майстрів народного мистецтва) і переніс його на третю неділю травня. Віктор Янукович вносив зміни у цей указ двічі: спочатку змінив назву – на «Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва», а 30 грудня 2011 року видав указ «Про додаткові заходи щодо державної підтримки культури і мистецтва в Україні», яким переніс щорічне відзначення Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва з третьої неділі травня на 9 листопада, щоб відзначати його «разом із Днем української писемності та мови».

Закінчення на 2-й стор.

НА ЧАТАХ

У ПАРИЖІ – КАДИРОВЦІ?

«Спецслужби Франції, – зазначає «Народний оглядач», – встановили факти причетності РФ до терактів».

Французька національна рада з розвідки начебто має достовірні дані про те, що в терактi у театрі «Батаклан» брали участь і громадяни Росії – чеченці, які раніше проходили військову службу в елітних підрозділах Рамзана Кадрова. Про це заявило британське інформаційне агентство Mirror, посилаючись на високопоставлене джерело в Національній раді з розвідки Франції.

Джерело, зокрема, повідомило агентству, що двоє терористів, ймовірно, чеченської національності, які раніше служили в підрозділах МВС Чечні, брали участь у нападі на «Батаклан». Їхні імена не називають, лише зазначають, що вони звільнилися зі служби на початку 2014 р. і долучилися до терористичної організації «Ісламська держава».

За матеріалами «НО»

ТРИВАЄ ПЕРЕДПЛАТНА КАМПАНІЯ НА 2016 РІК

ШАНОВНІ ДРУЗІ!

З 28 вересня в усіх відділеннях Укрпошти, операційних залах поштамтів, центрів поштового зв'язку, у пунктах приймання передплати, а також безпосередньо листоношами на доставних дільницях розпочалося приймання передплати на періодичні друковані видання за Каталогом видань України на 2016 рік.

Передплата триватиме до ***16 грудня 2015 року включно***.

Редакція часопису Конгресу Українських Націоналістів «Нація і держава» звертається до читачів, українських патріотів із закликом передплатити наше видання на 2016 рік, активно підтримати його безперебійний вихід.

Інформуємо, що в 2016 році газета виходитиме один раз на місяць у форматі А3 на 16-ти шпальтах. Це дасть можливість редакції готувати якісніші аналітичні статті, матеріали з історії національно-визвольної боротьби, ідеологічні тексти, інтерв'ю, актуальні репортажі із зони АТО, життя партії, які і дотепер були на шпальтах нашої газети. Досить сказати, що часопис читають не тільки в Україні, а і за її межами. В числі наших постійних авторів відомий письменник, експерт Центру дослідження Росії Сергій Борщевський, мовознавець Тарас Марусик, провідний журналіст, спеціаліст з питань енергетичної безпеки України Наталка Прудка, Голова Всесвітньої ліги українських політ'язнів Богдан Качор та інші.

Запевняємо Вас, що в цей непростий для України час, редакція докладе усіх зусиль щоб нести до читача слово правди про наше минуле і сьогодення, формувати націоналістичний світогляд і самосвідомість українців, давати достойну відповідь недругам України і українців.

Редакція газети «Нація і держава»

Поспішіть передплатити газету «Нація і держава» на наступний рік!
Вартість видання з доставкою для розповсюдження на території України в 2016 році становитиме: на 1 міс. – 10,80 грн; на 3 міс. – 32,40 грн; на 6 міс. – 64,80 грн; на рік – 129,60 грн.
Наш передплатний індекс – 09715.

ТРИВОЖНИЙ СИГНАЛ

ПОРОШЕНКО – НЕ ЗА УКРАЇНУ, А ЗА «СТЄПЬ ДОНЕЦКУЮ»

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Очевидно, мета такої указотворчості з боку Януковича та його посіпак полягала в тому, щоб зменшити значення Дня української писемності та мови і знизити увагу держави до проблем функціонування української мови як державної.

До речі, так само команда регіоналів вчинила з Міжнародним конкурсом з української мови імені Петра Яцика, яким за Ющенка було засновано 14 щорічних президентських стипендій. У стінах Адміністрації Президента придумали «Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка» і, щоб переплюнути попередника, заснували 39 щорічних президентських стипендій. Почалася поступова маргіналізація, яка мала за мету знищення Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика – руками і підлим розумом Дмитра Табачника. Лише широкий резонанс та громадська ініціатива перешкодили цьому.

4 липня минулого року тодішній народний депутат Ірина Фаріон надіслала звернення до Порошенка «Щодо зменшення значення Дня української писемності та мови в Указі Президента України «Про додаткові заходи щодо державної підтримки культури і мистецтва в Україні». На прохання внести зміни в указ Януковича Глава Адміністрації Президента Борис Ложкін відповів, що раніше те свято відзначалося в третю неділю травня, тоді, коли й День пам'яті жертв політичних репресій, тож одночасне проведення траурних і святкових заходів «не є етичним і матиме негативний суспільний резонанс».

Якихось аргументів чи, як люблять писати в подібних документах фраз «враховуючи звернення громадськості», у відповіді не знайшлося. Як і не було нічого сказано, як вдавалося уникати «негативного суспільного резонансу» сім років поспіль до цього. Отакими виявилися пріоритети чинного Президента – як і в його попередника-втікача.

Цікаво, що 9 листопада цього року на сайті Президента спочатку з'явилося привітання Порошенка працівникам культури та майстрів народного мистецтва, а відтак тим, хто переймається мовою.

В цьогорічному привітанні з нагоди Дня української писемності та мови сказано: «Тому вироблення і реалізація ефективної мовної політики – наше першочергове завдання». Звучить цинічно, зважаючи на те, що чинна Концепція державної мовної політики, в якій розставлені чіткі акценти щодо мовної політики, зникла з президентського сайту. Її не рухав навіть Янукович. На неї тоді просто не звертали увагу.

Отак всенародно обраний у першому турі забиває голи у ворота України.

Тарас МАРУСИК

(Продовження теми на стор.8)

ТЕРАКТ ПО-РОСІЙСЬКИ

НЕБЕЗПЕЧНІ ІГРИ ПУТІНА

"Російський лайнер А321 по таймеру повинен був вибухнути над територією кровожерливої України, але не зрослося", – експерт

Вранці 13 листопада американський телеканал Fox News повідомив: знайдений таймер від бомби, що призвела до загибелі російського лайнера А321. Цю новину миттєво продублювали всі провідні ЗМІ. Час, виставлений на таймері, вказував: літак повинен був вибухнути через 2 години після вильоту, а не через 20 хвилин. Але щось пішло не так, і бомба спрацювала завчасно.

Погляньмо на годинник: будь-який довідник видає – час льоту від Шарм-ель-Шейха до Петербурга – 5 годин і 5 хвилин. Літак повинен був вибухнути на підльоті до України. Десь між Кримом і Херсонською або Миколаївською областями. Фахівці розрахують його заплановане місце падіння більш точно. Зрозуміло, аеробус мав не вибухнути, а бути збитим «кровожерливою київською хунтою».

Виявлення таймера розставляє все на свої місця. Загибель російського авіалайнера над Україною – це те, чого так бракує Кремлю. Не тільки в контексті завислого над ним меча трибуналу по МН17, але і як приводу для відкритого нападу на Україну, який Кремль зараз намагається створити, наряджаючи на Донбасі своїх бандитів у форму ЗСУ. Навіть якщо Кремль не зважиться на напад, то це дало б йому привід для нового витка антиукраїнської істерії в ЗМІ. Заради таких дивідендів можна відправити на той світ не те що дві, а й чотири сотні петербуржців.

Якщо передчасний вибух лайнера А321 – прокол спецслужб РФ, то тоді зрозумілий і первинний хаос з версіями про його загибель в прокремлівських ЗМІ та триденне мовчання Путіна з цього приводу, що закінчилося невиразними співчуттями родичам загиблих. Кремль був не готовий до такого провалу і не мав заготовки на цей випадок, а тому зійшлися на варіанті сухих співчуттів. Без емоцій і політики.

Доречне питання: новина про таймер – це продукт особистих зв'язків журналістів Fox News у ФБР, яке займається розслідуванням загибелі лайнері А321, в тому числі і на прохання Москви, чи це навмисний «витік» інформації з ФБР? Якщо «витік», то це тест на реакцію Кремля і фактично неофіційний вирок: загибель лайнера А321 – робота спецслужб РФ.

У Кремлі зрозуміли, чим загрожує офіційне підтвердження ФБР знахідки таймера, як і те, що не зможуть його заблокувати, як заблокували створення трибуналу по лайнеру МН17, оскільки самі просили про таке розслідування. Щоб переключити увагу, виграти час і отримати ідеологічні та інформаційні переваги, Кремль в той же вечір, 13 листопада, влаштував експромтом бійню в Парижі і, ймовірно, підпал табору для біженців в Кале. Експромт терактів очевидний за двома критеріями.

Мотиви: ВПС Франції з вересня здійснили всього три удари по об'єктах ІДІЛ. З них тільки один в Сирії – 9 листопада в пустелі по нафтосховищу на кордоні з Іраком. «Помстимося за Сирію», суперечить фактам – Франція, на відміну від РФ, Сирію не бомбила.

Техніка виконання. Вибухівку на стадіон занести не вдалося. Це провал. Всі три вибухи в 21:20, 21:30 і 21:53 відбулися біля стадіону. З них два з самоліквідацією за методом пояса шахіда. Одночасно терористи учиняють розстріли в чотирьох точках: ресторані «Маленька Камбоджа» і сусідньому барі, а також в кафе і піцерії. Один шахід підривається сам на бульварі Вольтарен, не зачепивши нікого. Близько 22 години бійня в театрі «Батаклан». Зауважимо, скрізь перебували люди різних націй, а терористи вбивали всіх підряд. Виглядає, що об'єкти ударів вибрали в день теракту, маючи на меті отримати тільки максимум жертв.

Попередні дані: втрати терористів – 7 шахідів-самогубців, один застрелений поліцією. Шахіди – дорогі вбивці, але їх чомусь використовували непрофесійно, що теж вказує на експромт. Теракт в Парижі був потрібен терміново і саме ввечері 13 листопада, тому на виконавцях не економили і витрачали безглуздо. Терористи могли обійтися взагалі без втрат, а парочка захоплених поліцією терористів могла б використовувати суд для реклами ІДІЛ. Але все зробили по-російськи. Як і сирійський і єгипетський паспорти, знайдені на шахідах біля стадіону. Йдучи на смерть, обов'язково візьми з собою такий паспорт, а не вид на проживання від французької поліції.

Виконавцем значиться ІДІЛ, який схоже, і не знав, що його головний ворог Франція, воююча в Сирії символічно, а не РФ. Про знахідку таймера ІДІЛ теж не знав, ця інформація з'явилася наступного дня, і ІДІЛ за одну ніч переключився з РФ на Францію. Виникає питання: скільки цих ІДІЛ і чи погоджують вони між собою заяви?

Від імені ІДІЛ, як і від імені сомалійських піратів, може виступати хто завгодно. Викласти відеозвернення в Інтернет від імені ІДІЛ не проблема, у нього немає свого Пєскова, який буде його спростовувати або говорити, що Путіна знову не так зрозуміли. Про далекозорих сомалійських піратів, які бачили танкери з нафтою і газом за 400–500 км від берега, всі забули. Пам'ятає тільки їх учень, вождь «ДНР» Захарченко, котрий розглядає з вікна в Донецьку, як під Торезом український літак на висоті 10 км збиває лайнер МН17. Даремно забули. Пірати почали з того, що перекрили Баб-ель-Мандебську протоку – найкоротший шлях вуглеводнів з Катару та Затоки в Європу. Нафту і скраплений газ повезли уздовж Африки, піднімаючи в ціні, а прокремлівські ЗМІ зараз лають Катар як фінансиста ІДІЛ і автора Арабської весни. 12 листопада почалося нове зниження ціни на нафту, і 13 листопада Brent впала до 43,9 долара. Пірати, ІДІЛ і ЛНР/ДНР – це «філії» Газпрому РФ, хоча і не добувають газ і нафту.

Кремль, поспішно влаштувавши бійню в Парижі, намагається не тільки інформаційно сховатися від зріючого викриття його спецслужб в організації двох авіакатастроф, але й повалити уряд Франції і вирішити ряд пропагандистських завдань.

Два масштабні теракти за рік у Парижі – це привід домагатися відставки Олланда. Наприкінці жовтня в Москві три дні провів Саркозі, який хвалив Путіна і якого Кремль узяв на утримання слідом за Ле Пен. У Саркозі явно більше шансів, ніж у Ле Пен виграти в квітні 2017-го президентські вибори у Франції, якщо йому не вдасться зараз домогтися позачергових, використовуючи теракти.

Теракти в Парижі були здійснені вночі, а вже вранці кремлівська рать цинічно використовувала їх для масштабної і різнопланової інформаційної атаки на Францію і ЄС в цілому, не забувши і США. Етика людей і правила дипломатії вимагають в таких випадках скорботного мовчання, але в Росії не визнають загальнолюдських цінностей, а тому їх з ранку «понесло».

Схема Кремля проста: зіштовхнути Європу і арабів, а ЄС з США. Кремль обіцяє ЄС своє військове заступництво замість США і натякає, що не буде заперечувати, якщо Франція відновить свою колоніальну імперію. Путін обіцяє Саркозі розділити світ на двох, подібно до того, як Сталін і Гітлер домовлялися розділити Близький Схід і Британську імперію, піднявши повстання в Афганістані, Індії та Тибеті.

Кремль почав небезпечну «гру» в імперський поділ світу під маркою «звільнення» його від «імперіалізму США» і глобалізації, і шукає партнерів. Теракти в Парижі – ще один хід у цій «грі» з метою домогтися інформаційної переваги і відвернути увагу від боїв на Донбасі. Для Європи це урок, до чого веде політика загравання з російським імперіалізмом у «нормандському форматі». Для України сигнал: пора закрити небо для всіх літаків РФ, – вони занадто схильні до падінь.

Сергій КЛИМОВСЬКИЙ,
Хвиля
patrioty.org.ua

Наші корпункти

Вінниця	Березовський В'ячеслав	(067) 258-55-71
Дніпродзержинськ	Чередниченко Олександр	(098) 242-54-87
Дніпропетровськ	Фурман Анатолій	(050) 695-83-48, (097) 243-71-72
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04597) 4-92-93
Київ	Шепетюк Юрій	(044) 278-63-89, 279-68-34
Кривий Ріг	Мельник Олександр	(096) 298-19-56
Луцьк	Максимович Олег	(095)-672-11-98
Львів	Динилиха Ігор	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Салтиченко Михайло	(067) 942-64-71
Одеса	Роговський Дмитро	(063) 790-15-37
Полтава	Небилович Микола	(096) 924-79-83
Рівне	Бідюк Юрій	(050) 435-34-34
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 54-64-07
Суми	Друзь Віктор	(096) 485-67-37
Тернопіль	Ткач Володимир	(098) 711-05-50
Ужгород	Сачко Олександр	(099) 053-48-69
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(097) 285-32-96
Хмельницький	Бенюк Ніна	(8096) 362-72-23
Черкаси	Савченко Максим	(067) 647-35-24
Чернівці	Лютик Віктор	(050) 540-16-81, (097) 235-60-20
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

КОМЕНТАР

«ВЕСЬ СВІТ БОЇТЬСЯ РОСІЮ, А УКРАЇНЦІ – НІ!»

Марія БАЗЕЛЮК

Пізнього вечора тринадцятого листопада ісламісти вчинили серію терактів у Парижі. Вони, не висуваючи жодних вимог до французького уряду, тупо розстрілювали людей в місцях відпочинку. Загинули близько 130 осіб. Як і у випадку з російським пасажирським літаком, мляво і знехотя, відповідальність за скоєне начебто взяла на себе Ісламська держава. «Не вірю!» – ледь не одностайно вибухнули мережі. Та заявили про свою версію: до теракту в Парижі причетна Росія. І якщо спецслужби Євросоюзу та США не взяли її до уваги, то це лише свідчить про їхню малопрофесійність і «побожний» страх перед Путіним. Адже версія – небезпідставна…

Коли в січні цього року ісламісти скоїли теракт у Парижі, розстрілявши редакцію журналу «Шарлі» та двох поліцейських, мій знайомий, який давно проживає в Західній Європі, переконував нас: до людиновбивства причетний Путін, і це не остання його «спецоперація» в ЄС. Мовляв, сита і стабільна Європа дратує «Рашу» своєю незалежною (від Кремля?) політикою, в той час, як спокій і добробут європейців, на думку Москви, саме від неї і повинні залежати. Яким чином? Ну, Путін не гребує жодними методами, і кількість жертв не має для нього жодного значення.

На жаль, це не фантасмагорія. Хоча і в січні, і в листопаді парижан розстрілювали ісламські терористи, а ІДІЛ, покомизившись, брала на себе відповідальність, замовників теракту чи його провокаторів не назвали навіть «найкрутіші» спецслужби світу. Кому, як не їм, знати, що терор – державна політика Кремля, до якої він вдавався завжди, найчастіше – в останні роки, вбиваючи сотні громадян РФ. Так, у таке важко повірити. Але як, скажіть, сумніватися в очевидному? Адже прокладаючи Путіну шлях до «трону» низкою терактів у російських містах обласного масштабу, ефесбешники не пожаліли й жителів столиці та підірвали житловий будинок на вулиці Гур'янова, звідки, щоправда, завбачливо «евакуювали» навіть гебістів з пенсійним статусом, які проживали в мікрорайоні (попередивши їх про можливе ЧП, чого пересічним москвичам, зрозуміло, не озвучили). Злочинцями, які підривали житлові будинки, ФСБ призначило чеченців, а єдиним «рятівником» від чеченської загрози – Путіна.

▪▪▪

Згодом про це напише книжку колишній офіцер ФСБ Олександр Литвиненко. Москва розквитається із ним нечуваною жорстокістю. Російські спецслужби знайдуть його в Лондоні та отруять полонієм. Литвиненко помирав довго, в страшних муках і дав свідчення про замах на його життя, вказав на убивць. Врешті британське правосуддя назве злочинців – Литвиненка вбили російські спецслужби.

Тим часом Путін продовжує вбивати: ворогів – із помсти, а своїх, ні в чому невинних громадян – із мотивів політичної доцільності. Звісно, європейці в таке не можуть повірити. Тим більше не повірять у те, що під прицілом російських спецслужб опинилася Франція – чи не найважливіший прихильник Москви у Європі.

Путін, який з трудом стримує своє презирство до «ялового» Заходу, успішно маніпулює його політиками, використовуючи «лякалку» – ісламським фундаменталізм і катастрофу 11 вересня 2001 року в Нью-Йорку. Щоправда, цей «фактор терору» не можна було приліпити до Боїнга, збитого над Україною російським «буком». До того ж, українці розчарували Путіна своєю непокірністю і волею до боротьби. Як сказав нещодавно Михаїл Саакашвілі, «весь світ боїться Росію, а українці – ні!» Український феномен викликає в Путіна лють і помсту – не офіційному Києву – з ним він зуміє домовитися, а помсту українському народові та його героям: це вони його не бояться, мало того, знущально висміюють його. І якщо брехати українцям Путіну «не по зубах», то Захід він гарантовано обдурить, нехай і ціною сотень людських жертв, у тому числі, росіян. Обведе його так, що він сам, Захід, в особах своїх лідерів, приповзе до нього просити про допомогу…

▪▪▪

Коли російська авіація приступила до знищення мирного населення Сирії, а Кремль заявив, що підтримує Асада Башара і воює проти його опозиції, ми в Україні відразу збагнули, що, вбиваючи сирійців, насправді Путін приступив до масштабної спецоперації проти нашого народу. Не Сирія йому потрібна, і не Донбас, а вся Україна, яку він сподівається захопити за мовчазної згоди Заходу. Ми справді мали рацію… Спочатку фішка про тероризм, який взялася «перемогти» Росія (насправді маючи в лавах Ісламської держави власний потужний диверсійний прошарок), не зворушив США, і Обама не покликав Путіна до антитерористичної «спілки». Одне слово, проігнорував. А жаль – з огляду на розвиток запрограмованих ФСБ подій. Бо якби ЄС та Америка, після атак РФ на Сирію, відразу прийняли Путіна в свої обійми, як партнера у боротьбі проти тероризму, то, цілком можливо, двох трагедій вдалося б уникнути, чи бодай однієї. А так В.В.П. довелося переконувати світ, що він один у полі воїн проти терористів, переконувати – новими терактами…

▪▪▪

31 жовтня у небі над Синайським півостровом зазнав катастрофи російський аеробус А321. Загинуло 224 людини, переважна більшість – росіяни. З коментарями президент РФ зволікав, що і не дивно. По-перше, давав можливість світовому співтовариству самостійно дійти до висновку про неймовірні жертви Росії, яких вона зазнала в боротьбі з ісламістами. По-друге, Кремль сам організував вибух на борту свого аеробуса і ризикував сам себе викрити – компромат-таймер таки знайшли, але пізніше. Згодом ІДІЛ все-таки відгукнувся якоюсь невиразною заявою про свою причетність до теракту. Світ співчував родинам загиблих, мабуть, все-таки здогадуючись, хто їх убивця, але, щоб повірити до кінця… Ну, не дооцінює Захід вольових рис (звироднілості!) В.В.П., який життями росіян розплачувався за «українську мрію». Що ж, доведеться заплатити життями європейців, – приблизно так міркував Путін, і доля французів, які вирішили 13 листопада розважитися в місцях відпочинку своєї столиці, була вже вирішена…

Чому Франція? Вона чи не найбільш вразлива для різних там ІДІЛ країна. Приєдналася до контртерористичної операції, щоправда, Сирію не бомбила. Пригріла мільйони арабів, яких відразу назвала французами, проігнорувавши їхні релігійні та національні притаманності й нав'язуючи їм чужі. Ще й «неповноцінний» член НАТО – політичний, але не військовий. То хіба така країна – не спокуса для Ісламської держави, в військах якої чимало росіян, які за великі гроші продадуть не лише правовірних мусульман, а й їхнього Пророка? Не кажучи про країни ЄС, нашпиговані «тайняками» ФСБ, для яких маніпулювати почуттями мусульман – професійна, буденна справа.

▪▪▪

У Парижі Путін діяв безпрограшно. Беззахисних людей розстрілювали терористи, розмовляючи чистою французькою, добивали поранених. Невеликим числом, начебто їх було лише дев'ятеро, вони розстріляли 129 осіб і ще декілька сотень поранили. Світ, а з ним і Україна та її вожді, щиро горювали. Гіркоти додавали нам спогади. Іловайська трагедія, де обманом виманивши українських добровольців у чисте поле, російсько-терористичні банди розстріляли не сотні, а тисячі українців, переважно, добровольців, тобто вмотивованих патріотів. Але світ не сумував разом з нами. Бо не знав правди. І ми спочатку її до кінця не знали. Чи сказала Україна правду про путінський злочин проти людяності, скоєний під Іловайськом? Ні. Чи повідомила наша влада людство про те, як російська армія розстрілювала поранених і добивала помираючих? Далебі, ні. Масштаби втрат вона досі приховує навіть він нас. Ми підозріваємо її в поганих учинках – у таємних договорняках із терористом номер один – Путіним, ми ніколи не пробачимо їй зневаги українського народу та його героїв…

▪▪▪

…Від спецоперації в Парижі Путін одержав зиск, що перевершив усі його сподівання. По-перше, на саміті Великої сімки в Туреччині він почувався героєм, був у центрі уваги. Як пише німецька та польська преса, США та ЄС навперебій пропонували Путіну співпрацю у боротьбі проти ісламського тероризму. А він поводився так, начебто вже її очолив і повчав західних політиків, що і як треба робити. Про всяк випадок запущено інформацію про те, що тепер інші країни, в тому числі, США мають готуватися до терактів ІДІЛу. Навіть наш Президент повідомив про «загрозу» Україні від тих самих ісламістів, мовляв, йому доповіли, що вони «звідти» контактують з «тими, що тут». Кого призначить Генпрокуратура на агентів ІДІЛу, таких даних поки що не маємо. Але точно знаємо, що по генпрокурорських вікнах поки що ісламські снайпери не стріляли, мабуть, через відсутність на робочому місті Шокіна.

Путін, як і стверджував нещодавно один американський журнал, таки став найвпливовішою людиною в світі, як на нашу думку – принаймні в сфері маніпулювання умами світових лідерів рівних йому нема. І тепер В.В.П. сам собі не може ціну скласти, готуючись озвучити європейцям і американцям вимоги стосовно скасування санкцій, легітимізації «ДНР-ЛНР» і врешті – окупації України, яку ж вони самі свого часу роззброїли перед звироднілим ворогом, який, до речі, загрожує не лише українцям. Та незважаючи на позбавлену таких лицарських чеснот, як відвага і рішучість, владу, ми стоятимемо за рідну землю до загину. Бо краще смерть, ніж російське рабство.

АКЦЕНТИ

ПУТІН НЕ ВПЕРШЕ ПЕРЕСТУПАЄ ЗЛОЧИННУ МЕЖУ

Полум'я гасять полум'ям, злочин — іншим злочином. Аби погасити скандал навколо збитого російськими терористами над Донбасом пасажирського Боїнга-777, що летів з Амстердама до Куала-Лумпура, потрібна була не менш масштабна трагедія.

31 жовтня вона сталася. У небі над Синайським півостровом зазнав катастрофи аеробус А321 російської авіакомпанії "Когалимавіа". На борту були переважно росіяни, не вижив ніхто.

Москва не могла не оцінити політичних вигод, що відкривала ця трагедія для режиму загалом і для Путіна особисто. Попри вето, накладене Росією на рішення Ради Безпеки ООН про міжнародний трибунал з розслідування причин загибелі Боїнга-777, загроза розплати за вбивство 298 іноземних громадян все ще висить над головами злочинців. У їх списку значаться не лише обслуга ракетної установки "Бук", а й кремлівські замовники. Тож логічним було очікувати, що Москва одразу запустить потужну пропаганду, аби зіграти на подібності двох терактів. Адже над Єгиптом загинуло людей не набагато менше — 224. Проте Москва несподівано відійшла від своїх пропагандистських традицій.

Путін після аварії А321 зник з телеекранів. Російські фахівці відбувалися млявими загальниками. Офіційна Москва підкреслено уникала слів про теракт. Не вимовила їх і після звістки, що пілоти не подали сигналу про небезпеку, що могло означати одне: на борту стався вибух. Замість підхопити політично вигідну версію, прес-секретар Путіна закликав "не займатися спекуляціями", "не заперечувати жодних версій" і "дочекатися результатів слідчих дій".

Кремль демонстративно відмовлявся від пріоритету на висновок, на чому наполягав і за менш очевидних обставин. Він змушував Захід доводити, що А321 справді підірвано. Для нахрапистої і самовпевненої Москви такі дії виглядають нелогічними. Але — тільки на перший погляд.

У білокам'яній наперед були впевнені в однозначності висновків.

Знали, що в єгипетському аеропорту Шарм-ель-Шейха менше ніж за 30 доларів можна сісти на рейс без перевірки багажу і проходження зон контролю. Що бойовики "Ісламської держави", покомизившись пару днів, візьмуть на себе відповідальність за теракт. І це не викличе жодних підозр, бо ІДІЛ після вторгнення в Сирію оголосила Росії війну. Знали, що терористи обмінюватимуться електронними повідомленнями, які неодмінно перехоплять західні спецслужби. І звичайно ж знали, що в лавах "Ісламської держави" воює чимало надійних і перевірених найманців з числа росіян, яким можна довірити конфіденційну справу.

З великою ймовірністю можна стверджувати: Кремль сам і організував вибух на борту свого А321.

Путіну не вперше переступати злочинну межу. Згадаймо масові вбивства співвітчизників 1999 року, коли кадебісти підривали житлові будинки — тоді був потрібен привід для другої чеченської війни і сходження Путіна на трон. Нині на кону також неабищо — фізичне майбутнє господаря Кремля, на якому трибунал по Боїнгу-777 з великою ймовірністю міг поставити жирний хрест.

Після загибелі росіян у небі Єгипту світовому співтовариству морально складніше буде наполягати на трибуналі. Путін це прорахував і не міг не скористатися шансом.

Добре, що американське ФБР вирішило допомогти Москві в розслідуванні авіакатастрофи. Добре й те, що Британія передала Росії докази, що лайнер А321 загинув внаслідок терористичного акту. Але непогано було б гуртом пошукати в цьому злочині сліди Путіна. Щоб міжнародний злочинець не уникнув покарання.

Сергій ЧИРКОВ, «Газета по-українськи»

ВИДАТНІ УКРАЇНЦІ

КИРИЛО ОСЬМАК – автопортрет у листах

"Наша мета – Українська Самостійна Соборна Держава на українських етнографічних землях. Наш шлях – революційно-визвольна боротьба проти всіх займанців і гнобителів українського народу. Будемо боротися за те, щоб Ти, Український Народе, був володарем на своїй землі. На вівтар цієї боротьби кладемо свою працю і своє життя".

Це слова присяги, яку склав Президент Української Головної Визвольної Ради (УГВР) Кирило Осьмак 15 липня 1944 року. Нині вони надзвичайно актуальні. У Національному музеї Історії України у Другій світовій війні (колишня назва Національний музей історії Великої Вітчизняної війни 1941–1945 рр.) відбувся захід, присвячений незламному борцеві та презентація виставки "Кирило Осьмак: автопортрет у листах на тлі Владимірського Централу".

Це ім'я довгий час радянська влада замовчувала, скупі відомості про нього повідомляли лише історикам, звичайно, в негативному контексті, тавруючи ворогом народу. Реабілітований аж 1994 року, вже в незалежній Україні.

Кирило Іванович Осьмак народився 1890 року в містечку Шишаки на Полтавщині. Навчався в Шишацькій народній та Миргородській повітовій школах, у Полтавському реальному училищі. Вищу освіту здобув у Московському сільськогосподарському інституті (1910–1916). 1916 року переїхав до Києва.

Кирило Осьмак брав участь у створенні 1917 року Центральної Ради, був її членом (1917–1918 рр.). З 1917 року працював у Генеральному секретаріаті земельних справ, завідував видавничим відділом. Коли після урядового перевороту до влади в Україні прийшов гетьман Скоропадський, Кирило Осьмак брав участь у антигетьманському страйку, за що був звільнений з роботи. Потім завідував відділом сільськогосподарського будівництва у кооперативному союзі, з 1925 року працював в Інституті української наукової мови Всеукраїнської Академії Наук, створював сільськогосподарський термінологічний словник.

1928 року його заарештували, потім вислали за межі України на три роки як "соціально небезпечний елемент". 1930 року знову заарештували, вже в Москві, засудили на п'ять років за відому "справу СВУ", відбув три роки в концтаборі на Півночі. Після звільнення працював у Москві, потім у Рязанській області. 1938 року знову ув'язнили (1938–1940 рр.). Його дружину Марію Юркевич примушували свідчити проти нього, вона не витримала й кинулася під поїзд.

1940 року Кирило Осьмак повернувся до Києва. 1941 року очолив відділ земельних справ у створеній тут Українській національній раді. Допомагав продовольством українським підпільникам і членам похідних груп ОУН. Упродовж усієї окупації Києва підтримував зв'язок з антифашистським українським підпіллям. 1943 року з другою дружиною і дворічною донечкою Наталею переїхав до Львова. Старша донька Лариса залишилася в Житомирі, працювала в земській управі, а нелегально – в мережі ОУН, зникла безслідно в одній із поїздок з нелегальною літературою. У Львові Кирило Осьмак зустрічається з діячами ОУН та УПА, бере участь у створенні підпільної організації.

10 червня 1944 року відбулося засідання Ініціативного комітету УГВР, де затверджено назву організації. Кирило Осьмак, разом з іншими членами комітету, опрацьовували основоположні документи: "Універсал", "Платформа", "Устрій". 11–15 липня відбувся Великий Збір УГВР, на якому обрали президію та Генеральний секретаріат – підпільний парламент та уряд воюючої України. Головою президії та Президентом УГВР обрали Кирила Осьмака (псевдонім Марко Горянський).

Згодом у сутичці між відділами УПА та частинами Червоної армії він був поранений, переховувався у Дрогобицькій області. Під час облави його заарештували, два з половиною роки перебував під слідством у Дрогобицькій тюрмі, у січні 1947-го його – перевезли до Лук'янівської в'язниці. Він був засуджений, відбував покарання (1948–1960) у Владимирській тюрмі, де й загинув.

У Шишаках 2007 року місцеві патріоти, зокрема члени УНП, виготовили і відкрили пам'ятний знак патріотові, частину вулиці Леніна в Шишаках перейменовано на майдан Кирила Осьмака, рішенням Київської міської ради від 3 вересня 2015 року одну з вулиць Києва названо його ім'ям.

На нинішній виставці представлено понад 60 документів, які систематизовано у два розділи: "Будівничий України" та "Людина, Патріот, Батько – крізь призму листів із неволі".

Перший розділ відкриває автентичний дереворит Ніла Хасевича "За УССД!" (Українську Самостійну Соборну Державу). Світлини та програмні документи ілюструють роботу Першого Великого Збору УГВР. У другому розділі – листи, написані в тюрмах 1950-их років, а також матеріали слідчої справи № 148827, робочі зошити з чернетками листів та записами, які він вів під час самостійних занять з англійської мови; родинні світлини, особисті речі, старовинні поштові картки з мальованими краєвидами України; подарунки від товаришів по неволі; листи до дружини, доньки, сестри, брата.

У листах до доньки Наталі висловлено сподівання, що вона "понесе в життя ідеали свого батька".

Батько не помилився – Наталія Кирилівна Осьмак – громадська діячка, біограф і дослідниця життя й діяльності Кирила Осьмака. Авторка та упорядник книжок про К. Осьмака, статей у періодиці, учасниця теле– та радіопередач, громадських заходів. Вона – голова Київської міської організації Всеукраїнської ліги українських жінок, член Всеукраїнського братства ОУН–УПА імені генерал-хорунжого Романа Шухевича, член Оргкомітету підготовки міжнародного суду над злочинами комуністичного режиму.

"Відкриття виставки мене дуже вразило, – розповідає музейний доглядач Лариса Анатоліївна Ковдрин. – Я раніше ніколи не чула про цього героя. Наталія Кирилівна дуже емоційно розповіла, через які муки і тортури пройшов її батько, навела багато вражаючих фактів. Донька 20 років збирає матеріали, факти, відстоює світле ім'я батька – адже в усіх документах пострадянського періоду, за її словами, було написано "враг и убийца". Ми знали про ОУН, УПА. А це для мене відкрилася нова сторінка історії про боротьбу за незалежну Україну. Наталія Кирилівна передала низку цікавих, унікальних документів, зокрема, листи з тюрми. Це те, що вона зуміла зібрати з різних джерел: достукалася до архівів КГБ – батьківське листування було під грифом "Секретно". Вона жінка дуже сильна, наполеглива, працьовита, життєрадісна. Розповідала про найяскравіші моменти з життя батька, про своє дитинство, як важко було їй і її мамі: весь час переїжджали, ховалися від переслідування. І лише з кінця 1980-их років Наталія Кирилівна змогла жити нормальним повноцінним життям людини, яка не озирається і нічого не боїться. Вона почала спілкуватися з людьми, які знали її батька, зуміла по крихтах записати усні розповіді, зібрати листи. У Осьмаків дуже велика родина, багато родичів – вихідців із Західної України. Вона усе зібрала і частину передала в музей на експонування".

Важливо, що нині нарешті осучаснився й сам музей. Раніше 80 відсотків експозиції були постійні. Нині багато нового матеріалу, виставки змінюються, як того вимагає час. Відвідувачів зустрічають герої вже нинішньої війни, їхні особисті речі, фото, дивовижні історії.

Надія КИР'ЯН,
«Слово Просвіти», ч.42

ФОТОВИСТАВКИ ВОЄННОГО ЧАСУ

КОЛИ «НЕБО ПАДАЄ...»

У столиці відкрилося відразу аж дві виставки, присвячені гарячій темі сучасності – визвольній війні українського народу від московської агресії.

Перша, більш камерна, у Національному музеї історії і присвячена фронтовим роботам загиблого на війні фотографа **Антона Кірєєва** – бійця АТО. Він був одним із перших серед тих, хто добровільно пішов на війну, – спочатку фотокореспондентом, а згодом і сам взяв до рук зброю та став звичайним бійцем Добровольчого українського корпусу «Правий сектор». Антон був творчою людиною, а не військовим, і ніколи не міг подумати, що залишить сім'ю і наважиться піти назустріч смерті в ім'я ідеалів гідності та свободи. Але незвичайний час заставив зробити свій вибір. Його молоде життя обірвалося в черговому рейді біля Донецького аеропорту, в жовтні 2014-го.

В об'єктив камери Антона Кірєєва потрапляли виняткові люди – ті, хто свідомо залишив мирне життя в спогадах і поринув у жахливу темряву війни. Виставка побудована у вражаючому форматі чорного лабіринту, в якому експонуються роботи загиблого автора. На знімках Антона проступають просвітлені образи героїв сучасності, котрими має пишатися наша країна.

Син Антона Кірєєва біля світлини батька

Світлина Антона Кірєєва

На відкритті виставки батькам, дружинам та малим нащадкам командир загону Добровольчого українського корпусу «Правий сектор» Андрій Шараскін вручив від Міністерства оборони, під сльози рідних, посмертні нагороди героям, чиї світлини презентовані, зокрема, на виставці… А Гурт Shopping Hour проникливим голосом своєї солістки презентував усім присутнім щемливу пісню, що й дала назву самій фотовиставці: «Небо падає». Директор Національного музею історії України Тетяна Сосновська розповіла, що ця виставка – мала дещиця того, що має зробити суспільство для увічнення пам'яті воїнів, які віддали своє молоде життя за незалежність нашої країни.

Друга ж – масштабна виставка – це 350 різноманітних світлин із понад 3000, надісланих на конкурс газети «День». Це щорічна фотовиставка, що презентує кращі роботи професійних фотографів та аматорів з усієї країни, надісланих на фотоконкурс. 17-е за рахунком фотобіенале відкрилося вже традиційно у виставковій галереї Лаври. Цього, як і минулого року, левова частка світлин присвячена війні та подіям, що з нею пов'язані: крихке перемир'я, реабілітація поранених бійців і страждання рідних за загиблими батьками й синами, життя біженців і переселенців, проблеми окупованого Криму та кримсько-татарського народу… Не дарма ж головним переможцем фотоконкурсу стала робота фотокора газети «Голос України» Олександра Клименка з Києва під назвою «Союзник». Вона й отримала цьогорічний «Золотий День». Не оминули фотографи й політиків, які розв'язали цю війну, граються в «перемир'я», що призвело до величезної кількості людських трагедій.

Світлина Олександра Клименка – «Союзник»

Відзначені на виставці й цікаві роботи багатьох інших фотомитців, котрі стали призерами різних номінацій від громадських організацій та бізнесових компаній. Особливою заслугою щорічного фотоконкурсу «Дня» є відкриття для широкої громадськості нових цікавих імен, що дає їм поштовх для творчого та професійного зростання.

Обидві виставки, попри мінорний тон світлин, навіюють думку про незворотність історичного процесу. Як би не старався Путін та його режим зробити Україну «державою, що не відбулася», покоління українців, які народилися і зростали у відновленій Українській державі, були на барикадах Революції Гідності, врешті зупинили кремлівського агресора та його п'яту колону на Донбасі, – це покоління вже ніколи не дасть новоявленим «відновлювачам імперії» здійснити свої зловісні плани! Саме такий висновок можна зробити, оглянувши виставкові зали обох фотовиставок.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

 НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

ЗАГРОЗЛИВІ МАСШТАБИ ЗРОСІЙЩЕННЯ УКРАЇНИ

«Нації вмирають не від інфаркту, У них спочатку мову відбира...»
Ліна Костенко

Дев'ятого листопада, у День української писемності та мови, в Києві, в Інституті літератури ім. Т. Г. Шевченка (вул. Грушевського, 4), відбулася наукова конференція на тему "Сучасне російськомовне украї́нство і його етнопсихологічна типологія"

Організатором заходу виступив Просвітницький Центр національного відродження ім. Євгена Чикаленка (Голова – Юрій Гнаткевич).

Завдання конференції полягало в узагальненні нагромаджених даних про основні типи російськомовного украї́нства, їхні кількісні, лінгвістичні та етнопсихологічні характеристики. Доповідачі підсумували дані про психолінгвістичні особливості російсько-українського білінгвізму, дали уточнення деяких понять, зокрема, таких як: "русифікація", "зросійщення", "рідна мова", "рускоязичноє насєлєніє".

Важливими темами заходу стали взаємозв'язок російськомовності українців з їхньою національною самоідентифікацією та політичними уподобаннями. Як ніколи раніше, став актуальним вплив мовного розшарування украї́нства на національну безпеку Української держави. У цьому зв'язку важливим є дослідження мовної складової гібридної війни, яку веде проти України російська імперія.

Відкрив конференцію директор Інституту літератури ім.Т.Г.Шевченка НАН України, академік НАН України, доктор філологічних наук **Микола Жулинський**. Зокрема, він зазначив, що під час масових репресій у 30-х роках XX століття весь склад науковців інституту був репресований. І що саме в Інституті літератури писалася історична програма «Народного Руху України», а через багато років потому саме тут був перший штаб «Правого сектора» та «знімальний майданчик» для вітчизняних і зарубіжних теле– і фотокореспондентів під час «гарячих» подій на вулиці Грушевського. Микола Жулинський нагадав, що однією з найвизначніших пам'яток української писемної культури є Пересопницьке Євангеліє українською мовою, і що саме йому (Жулинському) належить ідея складати на цій збереженій реліквії присягу новообраних Президентів України. І це вже стало доброю державною традицією. Для учасників конференції Микола Григорович представив вагомий науковий доробок Інституту літератури: «Українська ідентичність і мовне питання в російській імперії: роки 1847–1914. Спроба державного регулювання», яке викликало велике зацікавлення присутніх.

Юрій Гнаткевич у своєму виступі наголосив, що мовна проблема – штучна. В Україні немає людей, які не розуміють українську мову. Але наша проблема лежить у нерозв'язаному досі національному питанні. А національне питання в його українському вимірі – це російськомовне чи, швидше, суржикове украї́нство в Україні! Організатор конференції відзначив, що є три чинники впливу на утвердження державності української мови: влада, український бізнес (капітал) та дієве просвітництво. Він також наголосив на необхідності «інвентаризації», згуртування і взаємодії всіх українських сил, які стоять на захисті національних інтересів України, зокрема, в гуманітарній сфері.

Доктор психологічних наук **Вадим Васютинський** відзначив, що Україна поступово стає російськомовною, і що велика вина в цьому лежить на діях чи бездіяльності вже нинішньої післяреволюційної влади. 18 відсотків українських громадян ідентифікують себе як «русскій». А 8 відсотків (так звані «сепаратисти») взагалі хотіли б, щоб Україна стала «другою Росією». Але разом з тим маємо феномен так званого «російськомовного проукраїнського патріотизму»…

Екс-нардеп **Іван Заєць** наголосив, що гуманітарна політика влади не враховує національної складової. Процеси українізації при нинішній владі зупинилися й розпочалася нова хвиля денаціоналізації украї́нства. Влада ігнорує проукраїнську гуманітарну політику. Центром сучасної русифікації стали Адміністрація Президента, Кабінет Міністрів та Верховна Рада! Сучасна політика центральної влади – це новітня політика постколоніалізму в Україні, плодами якої активно користується наш історичний ворог – Московська імперія, що розв'язала в Криму та Донбасі гібридну війну проти нас: спочатку йде гуманітарна агресія, а за нею слідує вже військова… Творення так званої політичної нації в Україні, на відміну від європейської практики, не базується на українській етнічній культурі і українських традиціях. А політика мультикультуризму в провідних європейських державах, як відомо, зазнала краху. Нам потрібна нова – україноцентрична гуманітарна політика за кращими зразками європейських країн: Франції, Польщі… І головне місце в ній належить державності української мови в усіх сферах життєдіяльності суспільства. Вкрай важливо прийняти закон про українську мову, як державну мову країни. Українська мова повинна реально стати засадничим елементом національної ідентичності. Потрібна самоідентифікація не тільки громадян, але й самої держави в особі її інституцій! На це має бути скеровано законодавство, система інституційного забезпечення, активне просвітництво.

Громадський діяч, активіст Громадянського руху «Відсіч» **Сергій Оснач** презентував присутнім свою монографію «Мовна складова гібридної війни». Він назвав головні чинники зросійщення України – збереження російськомовності еліт: «еліти – як дзеркало і стимул в мовному питанні»; російськомовність бізнесу; європейський тиск, який примушує українців бути «толерантними» до наступу на рідну мову. Сергій Оснач навів тривожну статистику: 42 відсотки громадян України спілкуються виключно українською, 36 відсотків – російською, 21 відсоток – білінгви. Соціологія говорить, що світоглядні позиції україномовних і російськомовних суттєво відрізняються. Вплив кремлівської пропаганди на російськомовних вдвічі сильніший, ніж на україномовних! І мова служить тут своєрідним фільтром! Мова має значення, ще й яке! Втрачаючи мову – людина втрачає українську ідентичність і переходить в іншу… Мова, окрім всього, й визначає інших героїв. Звідси – висновок: українська ідентичність втрачається з мовою і набувається з нею.

Влада налякана й боїться торкатися мовного питання. Завдання украї́нства: пояснити владі необхідність всебічної українізації. Необхідно в першу чергу законодавче закріплення україномовності на основі єдиної державної української мови.

Науковець з Києво-Могилянської академії **Олексій Курінний** зупинився на основних причинах новітньої русифікації:

– політика титулярності в Криму й на Донбасі;
– збереження російськомовності наших «еліт»;
– російськомовність бізнес-еліт та їх інформструктур;
– збереження російськомовності бізнесу, господарюючих структур, торгівлі;
– переміщення російськомовних в україномовні міста (міграція з Криму й Донбасу);
– відчутні до цього часу наслідки голодомору й урбанізації;

Триває процес русифікації в освіті, рекламі та ЗМІ. Російськомовна спільнота настільки поширилася, що з'явилася тенденція її самовідтворення! І це становить реальну загрозу національній безпеці країни.

Професор, правник, громадський діяч **Володимир Василенко** у своєму виступі наголосив, що причиною тривожної ситуації у мовній та іншій сферах є відсутність політичної волі влади, помножена на правовий нігілізм. Для влади вирішення мовної проблеми завжди було й буде «не на часі». Керівництво країни мало б наслідувати приклад лідера Чехії Масарика, який свого часу рішуче і назавжди відновив чеську мову. Процес тотальної, тепер уже «демократичної», русифікації набрав загрозливих масштабів. Головними чинниками сучасної русифікації є:

– імперська позиція і агресивна гуманітарна політика нинішньої Росії;
– неспроможність нинішньої української влади протистояти цій гуманітарній агресії російської імперії.

Цього не розуміють, або свідомо підіграють Кремлю, на українському владному Олімпі. Нашим найбільшим ворогом є українці-перевертні і в Російській імперії, і в самій Україні. Суспільство має прищепити владі цілковите дотримання Конституції та її 10-ї статті. Володимир Василенко наголосив, що українське суспільство має потенціал, який необхідно задіяти, щоб заставити владу виконувати 10-у статтю Конституції. Адже йдеться про Долю Нації і Держави! І тут не може бути будь-яких компромісів.

Коротке слово було надане іншим учасникам конференції. Політичний експерт **Михайло Роль**, зокрема, наголосив, що настав час замість широко вживаного терміну «русифікація» вживати слово «зросійщення», адже Україна і є Русь. А Росія (Московія) до Русі жодного стосунку не має.

Аналітик **Євген Голібард** зачитав положення про державну мову з проекту підготовленої ним та іншими науковцями проекту Конституції, яке з великим зацікавленням було сприйняте учасниками конференції.

За висновками конференції планується підготовка практичних рекомендацій для Президента та Кабінету Міністрів, народних депутатів України та для розробників матеріалів до майбутнього перепису населення. Висновки конференції будуть надіслані керівникам навчальних закладів, активістам українських національно-патріотичних організацій, які займаються просвітницькою діяльністю.

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

 ПРАВДА КЛИЧЕ

Депортація кримських татар – геноцид

Верховна Рада ухвалила постанову, якою депортація кримських татар у 1944 році визнається геноцидом. Віднині 18 травня офіційно – День пам'яті жертв геноциду кримськотатарського народу.

За відповідне рішення в цілому проголосували 245 депутатів, повідомляє офіційний сайт ВР. При ухваленні постанови ВР керувалася положеннями Конвенції ООН про запобігання злочину геноциду та покарання за нього.

"У травні 1944 року, на підставі рішень Державного комітету оборони СРСР, кримські татари були примусово виселені з території Криму, – наголошується в пояснювальній записці до законопроекту. – В результаті більше 180 тисяч етнічних кримських татар були змушені покинути свою історичну батьківщину".

Автори документу нагадують, що виселення кримськотатарських родин здійснювалося у грубий спосіб, з конфіскацією належного їм майна та з запровадженням дискримінації за національною приналежністю.

"За різними оцінками, понад 46 відсотків переселенців загинули внаслідок здійсненої радянськими державними органами депортації, точна кількість жертв невідома, – підкреслює пояснювальна записка. – Примусове виселення кримських татар з території їх історичного проживання, обмеження засобів для існування за міжнародним правом має ознаки геноциду".

Як відомо, у березні 2014 року ВР визнала кримських татар корінним народом України. У травні 2014 року окупаційна влада Криму забороняла кримським татарам проводити масові заходи до 70-річчя сталінської депортації.

І раптом у квітні 2014 року президент РФ Владімір Путін підписав указ про "реабілітацію" кримськотатарського та інших народів Криму, які постраждали від сталінських репресій. У відповідь лідер кримськотатарського народу Мустафа Джемілєв заявив, що Росія сама має реабілітуватися перед татарами. Тож іще – про вакханалію шовіністів.

У вересні 2013 року директор Центрального музею Тавриди (головного бюджетного закладу півострова) Андрій Мальгін випустив книгу, у якій назвав російських козаків, які пішли служити Гітлеру, "кримськотатарськими добровольцями".

У червні 2013 року у Криму за бюджетні кошти випустили посібник для шкіл, де стверджувалося, що під час Другої світової кримські татари "поголовно перейшли на бік ворога".

У травні 2013 року генконсул РФ у Сімферополі Владімір Андрєєв виправдав сталінську депортацію 1944 року, звинувативши кримськотатарський народ у "зраді" і співпраці з нацистами. При цьому він стверджував, що його слова – офіційна позиція РФ.

У 2012 році лідер КПУ Петро Симоненко заявив, що депортація Сталіним кримських татар – це благо для кримськотатарського народу.

АКТУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю

ЧИМ ЗАГРОЖУЄ УКРАЇНІ «РОСІЙСЬКИЙ СЦЕНАРІЙ»?

В Україні з'явилися ознаки «російського сценарію». Принаймні так вважає російський експерт Дмитро Шушарін: «Нинішня ситуація в Україні порівняна з російською під час арешту Михайла Ходорковського. Закінчується період кланової демократії, намітилися тенденції до монополізації влади. При цьому удару завдається по партії опору, обраного частиною олігархату як політична платформа разом з територіальною цілісністю України. Неминучим є давно вже прогнозований наступ на волонтерський рух і учасників АТО. Вони розглядаються протилежною стороною як силовий резерв. При цьому силовим ресурсом наступаючих, крім українських державних органів, стає й кремль». Наскільки реальним є такий сценарій? Наш гість – двічі голова Служби безпеки України Валентин Наливайченко, який сьогодні фактично існує між громадською діяльністю і походами в Генпрокуратуру. Під час нашої розмови в редакції ми також торкнулися і інших питань – про використання політиками правоохоронних органів, наслідки арешту лідера «УКРОПу», корупцію у владі, «справу Гонгадзе–Подольського».

«В ІСТОРІЇ З КОРБАНОМ ОЧЕВИДНЕ ПОКАЗОВЕ ЗАСТОСУВАННЯ СИЛИ З МЕТОЮ ЗАЛЯКУВАННЯ»

– Топ-новиною останнього тижня залишається затримання лідера партії «УКРОП» Геннадія Корбана. Ви вже коротко відреагували на це, заявивши, що в цій справі більше політики, ніж криміналу. Чому так?

– Застосовувати владу, особливо в кримінальних провадженнях проти політиків, треба відкрито. Після кожної процесуальної дії необхідно давати брифінги або публічні пояснення і для політичної сили, до якої належить цей політик, і для всіх громадян. Суспільна значущість процесуальної дії – обшуку або будь-якого затримання політиків, є набагато вищою, ніж у випадках інших проваджень. Я це говорю зокрема й зі свого досвіду, адже після вбивства співробітника СБУ, наша контррозвідка затримала і передала до міліції вбивцю Гордєєва. Тоді ми публічно заявили, що будемо розслідувати дії злочинного угруповання на території Донецької і Луганської областей, яке має зв'язки зокрема й у Дніпропетровській області. Депутати і військовослужбовці з'являлися на допит, і про це ми відкрито повідомляли. Ніхто не робив з цього сенсації та не застосовував сили. В історії з Корбаном очевидне показове застосування сили з метою залякування. Це підхід старих часів. До рішення суду ніхто не має права говорити, що конкретна людина є злочинцем.

– Ви вже розповідали, що після Євромайдану вам довелося з великими труднощами збирати спецпідрозділ «Альфа». І от, коли ви сьогодні бачите, як аж 500 «альфівців» залучають до спецоперації в Дніпропетровську не для того, щоб ловити якихось сепаратистів, а проти людей, що фактично зупиняли російську агресію, то які у вас виникають відчуття?

– На мою думку, у мирному Дніпропетровську було надмірне і показове застосування спецпідрозділів, що мають пояснити керівники правоохоронних органів. Для чого це було зроблено? Для залякування. І це неправильно. Для наведення порядку достатньо міліції. Могли б прийти до Геннадія Корбана з повісткою – не думаю, що він не з'явився би на допит.

– Чи правда, що він раніше ходив на допити?

– Так, я це підтверджую.

Спецпідрозділ боротьби з тероризмом ми тренували разом із серйозними інструкторами для спеціальних операцій проти терористів, диверсантів та озброєних груп російських найманців. Але точно не для завдань із затримання підозрюваних у тому чи тому кримінальному провадженні. Моїм твердим переконанням є те, що реформування СБУ затягується. Мої пропозиції, які я вносив ще в березні 2015 року, якраз чітко були направлені на упередження непрофільного використання Служби безпеки. В СБУ мають залишитися дві функції – контррозвідка і боротьба з тероризмом. До цього часу, наприклад у «Альфи», залишилася функція охорони учасників кримінального судочинства. Але це точно не є функцією спецпідрозділу. Вона і законом не передбачена. Давно вже час перейти до укрупнення й об'єднання кількох обласних управлінь у регіональні. По прикладу УПА – Південь, Схід, Захід, Центр. Жодна спецслужба в Європі не веде слідство і взагалі не причетна до питань діяльності бізнесу – європейські спецслужби не мають таких підрозділів.

– Чи можна сказати, що у нас за старими традиціями часів президентства Кучми і Януковича Службу безпеки фактично використовують у політичних «розборках»?

– У керівництва держави завжди є спокуса вважати, що Служба безпеки України – це «мій» силовий орган. Мене, наприклад, зараз дуже турбує інформація, яка надходить із самої служби, що в СБУ повернулися «смотрящие», що проходять співбесіди на керівників обласних управлінь зовсім не в Адміністрації Президента, а з якимось черговим «смотрящим» від «БПП». Це ненормально, так робила Партія регіонів. І руйнівний наслідок такого підходу ми всі побачили в лютому 2014 р. Відповідально заявляю, що саме внаслідок того, що були призначені «донецькі» за співбесідами зі «смотрящими» Януковича – керівниками СБУ по країні, потім посипалася вся система безпеки. Життя, на жаль, нинішню владу нічого не вчить.

«МИНУЛО ВЖЕ ПІВТОРА РОКИ, А ГПУ ТАК І НЕ НАПРАВИЛА ЗАПИТІВ НА ПОВЕРНЕННЯ ВКРАДЕНИХ АКТИВІВ В УКРАЇНУ»

– Чи існує сьогодні загроза того, що олігархи, яких зараз активно почали утискати, об'єднаються і профінансують події на кшталт лютого 2014-го року?

– Загроза в іншому – в тому, що патріотичні, волонтерські, військові структури та багато інших протестних сил не бачать реальних змін у країні і не сприймають корупцію у владі. Це протестний потенціал людей, які здатні до дії.

Я погоджуюся з думками Лариси Івшиної, зокрема щодо того, що зараз існує Партія Колаборантів і Партія Опору. Так-от, опір може бути радикальним – зі зброєю в руках. Тому що люди пройшли війну – вони навчені, вони втрачали товаришів і побратимів. І цей рух опору буде спрямований не лише проти зовнішнього агресора, а й проти корупції, свавілля влади, надмірного застосування спецслужб тощо. Сутність колабораціоністів полягає в домовленості з олігархами, в поділі благ країни серед вузького кола людей і власного збагачення за рахунок інших. Замість реальних реформ, вони ставлять на посади своїх людей, які дають «правильні» вказівки.

Безумовно, сам по собі Генпрокурор не міг сказати, що він немає доказів «російського сліду» в подіях на Євромайдані. Таку команду він отримав «згори». Вдумайтесь, на допити щодо цієї справи викликали не Суркова, якому ніхто до цього часу так і не виписав підозру, а тих, хто заявляє про причетність Кремля до трагедії на Майдані. Такі допити закінчуються тим, що вони приймають матеріали і кажуть, що лише будуть їх розглядати. Це говорить про колаборацію.

Але ми не дамо колабораціоністам говорити, що у нас немає корупції. Ще в березні 2014 року до СБУ приїздили посли і західні міністри закордонних справ. Чому? Тому що ми, дякуючи їм, склали список поплічників Януковича. Європейські прокурори заморозили активи цих людей у банках. Минуло вже півтора роки, а наша ГПУ так і не направила запитів на повернення цих вкрадених активів в Україну. Всі їхні гроші залишились на їхніх рахунках. А далі пішли позови Януковича, Портнова проти України. Останній цей позов навіть виграв.

– Коли ви приходите в Генпрокуратуру, то як виглядає ваш допит?

– Я кажу слідчим, що всі листи за моїм підписом як голови СБУ направлялись виключно в ГПУ. І мова йде не лише про листи. Хто провів затримання «беркутівців»? СБУ. А де тепер ці «беркутівці»?.. Далі. Наші контррозвідники знайшли і зафіксували приїзди трьох груп офіцерів ФСБ, зокрема й помічника президента РФ Суркова, й передали ці доказові матеріали в ГПУ. Крім того, ми знайшли свідків, які повірили нам і розповіли про злочини. Тепер же після заяв ГПУ про відсутність «російського сліду», виходить, свідки дарма давали свідчення.

Ще один приклад колаборації. Цього жовтня у Дніпропетровську ми, «Антикорупційний рух», взяли список «БПП» і порівняли його зі списками Партії регіонів на виборах 2012 року. Одні і ті ж самі люди. Добропілля, Донецької області: за місяць після того, як я пішов із СБУ, у Добропілля повертається такий собі сепаратист Аксьонов і його реєструють кандидатом у мери. Це злочин, який переростає у дуже серйозні наслідки для держави і її територіальної цілісності. Метою цих виборів було – очищення влади, призначення нових, молодих людей на керівні посади. На жаль, цього не сталося, і наслідки ми відчуємо вже дуже скоро.

«ВИМОГА ЗВІЛЬНИТИ ШОКІНА – ЦЕ СИГНАЛ ПРЕЗИДЕНТУ, ЩО СИСТЕМА ПРОГНИЛА, ЇЇ ТРЕБА ДЕМОНТУВАТИ І БУДУВАТИ ІНШУ»

– Ви відійшли від політики. Із чим це пов'язано?

– У мене так само є велике розчарування і певний Рубікон, тому що на найвищих щаблях влади документував злочини корупції, вимагав покарати правопорушників, але здобуті докази зникають, а кримінальні провадження закриваються. Люди, які працюють зі мною і ризикують життям, потім дивляться на все це і розуміють, що їхні зусилля марні. Тому питання – в яку політичну силу я міг піти? Ми створили неурядову організацію «Антикорупційний рух», працюючи по всій країні громадськими активістами. На прикладі останніх розслідувань щодо величезних офшорних схем наша ефективність набагато більша, ніж державних установ. «Антикорупційний рух» разом із парламентським комітетом боротьби з корупцією звернулися до ГПУ – поруште кримінальне провадження. Ми також звернулися до послів іноземних держав, на території яких діяли офшорні схеми українських злодіїв у владі. Це стосується 2015 року і нинішніх депутатів, які в парламенті, відповідно, не мають права на жодну бізнесову діяльність. Це лише верхівка айсберга. Міжнародне розслідування вже триває.

Коли чую, що нібито не було результатів роботи СБУ, то я доводжу, що всі результати, починаючи від Януковича до Курченка з його нерухомістю за кордоном, усе це здобували нові співробітники СБУ. Наголошую – нові. Але ми діяли так, як вимагав закон – збирали, підписували й офіційно передавали в Генпрокуратуру. Але ГПУ, на жаль, ці матеріали не передає до суду вже понад рік.

Що ж до самого Віктора Шокіна, то з перших днів його призначення у нас була достатньо ефективна співпраця. Я не можу сказати, що були якісь застереження. Але коли пішли більш серйозні і гострі корупційні справи, то побачили, що кримінальні провадження не розпочинаються.

– Сьогодні громадськість вимагає звільнення Шокіна, але ми ж розуміємо, що заміна Генпрокурора навряд чи вплине на систему. Проблема глибша.

– Це сигнал українського суспільства і міжнародного співтовариства – насамперед для Президента. Посадовці з будь-яким прізвищем – це все тимчасове явище. Тому для Президента – це чітка вимога замінити керівництво ГПУ, бо воно не здатне проводити антикорупційні розслідування. Зрештою це сигнал Президенту про те, що система прогнила і не працює, тому її треба демонтувати і будувати іншу. Ще один приклад – саботаж щодо призначення антикорупційного прокурора. Скільки можна тягнути? Наближається друга річниця Майдану – я вважаю, що влада має прозвітувати на найвищому рівні, що зроблено?

«КОЛИ ПЕЧЕРСЬКИЙ СУД КИЄВА ПРИЙМАЄ ПОЗОВ ВІД СЕПАРАТИСТА – ЦЕ АБСУРД»

– У ЗМІ з'явилася інформація, де Вас і представників Вашої родини звинувачують у корупції і зв'язках з оточенням Януковича. Як прокоментуєте?

– Дискредитація та замовні матеріали з'явились одразу, як ми розпочали громадське та міжнародне розслідування корупції у владній верхівці. Знаючи, скільки грошей лише в одному офшорі (а зараз уже відомо про два), корупціонери не шкодують вкрадених грошей на маніпуляції та брехню. Йдучи проти корупції з позиції неурядової організації, розумію, що легко не буде. Є схема, яку сьогодні використовує Адміністрація Президента: темник-замовлення-брехня. Брешуть навіть по фактажу – парламент призначив мене головою СБУ 24 лютого 2014 року, а пишуть про іншу дату. Моя дочка ніколи не працювала на жодній державній посаді – ні в СБУ, ні в іншій держустанові.

Слід розуміти, що залишилося два-три місяці для панування цих політичних корупціонерів. Міжнародні розслідування все одно відбуваються – їхні рахунки заморозять, відмовлять у візах, затримають в Австрії, де зберігаються їхні гроші. У цей

процес включилася Латвія, ФБР США. Все це – сліди серйозних злочинів, це гроші, вкрадені у наших людей. Тому я, як фахівець, переконаний, що треба не зупинятися, а йти далі.

– Що означає звільнення з-під домашнього арешту Олександра Єфремова?

– Олександр Єфремов, Микола Левченко, Вадим Колесніченко – щодо них трьох була стаття за зазіхання на територіальну цілісність України. СБУ оголосила про підозру, і я публічно про це сказав, тому Єфремову не дали втекти з країни. До речі, зараз Левченко судиться зі мною з Москви – український суд приймає позов проти мене за те, що я вів проти нього переслідування за сепаратизм. Уявіть рівень цієї колаборації!

– Можна сказати, що навіть територія стала розмінною монетою в такій колаборації?

– Сьогодні вже вся країна є розмінною монетою. Коли Печерський суд у центрі Києва приймає позов від сепаратиста, проти якого ведеться кримінальне провадження, – це абсурд. І це не єдиний приклад.

«ВЛАДІ НЕ ВДАСТЬСЯ ВИБУДУВАТИ «СИСТЕМУ ЯНУКОВИЧА» – ЗІ «СМОТРЯЩИМИ», ЗБОРОМ ГРОШЕЙ ТА ПЕРЕВЕДЕННЯМ ЇХ В ОФШОРИ»

– Чим може обернутися для України «російський сценарій», на який спокушаються нинішні владні політики?

– Даний сценарій є абсолютно провальним і матиме катастрофічні наслідки. Економічно це вже видно, оскільки корупція задушила можливості щодо створення робочих місць – це те, що будь-яка держава робить в першу чергу.

Для самої влади це просто суїцид. Але робить це невелика купка людей, яка задіяна у величезній корупції і впливає на правоохоронні органи. Тому я вірю, що їм не вдасться вибудувати «систему Януковича», яку вони зараз відтворюють – зі «смотрящими», збором грошей по вертикалі та переведенням їх в офшори. Єдина відмінність – за Януковича участь у державницькому здирництві брали члени його сім'ї. Але повторюся, в сьогоднішніх умовах, коли зовнішній агресор нікуди не дівся, а частина територій усе ще залишається окупованою, розводити корупцію – це взагалі суїцид.

– Ви часто буваєте на Заході – як там реагують на такі речі?

– Вкрай негативно. Більше того, є ті, хто не просто сприймає та оцінює, а продовжує допомагати боротися із зовнішнім агресором. Тому вони когось вимагають звільнити, комусь заарештовують рахунки. Але високопосадовці в Україні це замовчують. Корупціонерам у владі вдається маніпулювати інформацією, щоб з Європи не потрапляли публікації з Der Spiegel, Bild, чи Le Figaro, але й це марно – українці люди розумні й іноземними мовами читають.

Є серйозна підтримка українського громадського руху, особливо тих проектів, які стосуються боротьби з корупцією, контролю за владою та правоохоронними органами. Тривалий час попрацювавши за кордоном, я знаю підхід урядів і політиків ЄС. У них базовий принцип: легітимність політика або уряду – це підтримка виборцями. Тому європейці підтримуватимуть того, кого реально підтримує український народ.

«День», ч.204-205
(Надруковано із скороченнями)

ПОЛІТИКА

ЧОМУ У НАС І ДОСІ РЕАЛЬНО ВОЛОДАРЮЮТЬ ТІ, ХТО ВІВ КРАЇНУ ДО ЗАГИБЕЛІ?

Влада, яка постійно скиглить, що третій Майдан погубить Україну, робить усе можливе, аби буквально погнати українців на Майдан, не залишити їм жодного іншого виходу, максимально загострити ситуацію, спровокувати обурення і протест. Те, що ми бачимо в Україні сьогодні, важко назвати інакше, ніж контрреволюція і реставрація, український Термідор (так аналогічні події називали у Франції після згасання Великої революції). А що можна думати, коли учасників національно-визвольної війни піддають репресіям, а бунтівники, сепаратисти, очевидні агенти Кремля спокійно живуть, а головне – вільно діють, більше того, беруть участь у виборах, стають міськими головами і депутатами. Перемогу української армії на Сході, що далася великою кров'ю, помножено на нуль, бо ті, проти кого вона воювала, знову прийшли до влади, точніше – їм віддали владу. Наприклад, деякий Вадим Лях став міським головою Слов'янська під гаслом: «Любити Слов'янськ як Неля!»

Може, він мав на увазі якусь іншу Нелю, але більшість пригадала Нелю Штепу, яка нині перебуває під слідством за сепаратизм у період її керівництва Слов'янськом. Тоді вона активно співпрацювала з Гіркіним–Стрєлковим та іншими діячами «русской весны» і «русского мира». Така ситуація в більшості міст Донбасу. Чи не доведеться скоро їх знову звільняти? Як справедливо зазначив відомий блогер, виходець із тих країв Денис Казанський: «Результати виборів на Донбасі виявилися невтішними. До влади вкотре прийшли не просто колишні члени Партії регіонів, а відкриті й послідовні вороги України». Їхній успіх був би неможливий такою мірою без змови з чинною владою країни. Знову в хід пішли політичні схеми Леоніда Кучми – віддати Південний Схід у «лізинг» тамтешнім проросійським (читай антиукраїнським) елітам із розрахунку на «договорняк» – «ми вам владу, ви нам лояльність».

У Кучми (і в нас разом із ним) все з тріском провалилося, провалиться і тепер. Дурістю і зрадою чинна влада вкотре закладає під Україну міну не дуже сповільненої дії. Всі її висуванці Банкової у звільнених районах Донбасу негайно піднімуть триколори, тільки-но туди в'їде перший російський бронетранспортер. А він за такої гнилої місцевої влади обов'язково незабаром в'їде, гріх не скористатися ґрунтом, який там підготував офіційний Київ.

По всій країні неправедні підкупні судді залишаються на своїх місцях. У нас до цього часу реально володарюють ті, хто вів країну до загибелі. Політика, що проводиться нині, – це політичне піке України, падіння в безодню.

СБУ (довіра до якої нестримно падає, хоча за Наливайченка в суспільстві намітилася позитивна динаміка довіри), що постійно скаржиться на дефіцит сил і засобів для боротьби з сепаратизмом і підривною діяльністю, раптом без будь-яких проблем виставила 500 (п'ятсот!!!) до зубів озброєних і прекрасно екіпірованих співробітників для затримання в Дніпропетровську одного лідера партії «УКРОП» Геннадія Корбана... Для боротьби з особистими опонентами пана Порошенка сил і засобів завжди вистачає. Цікаво ж у нас виходить, люди, які на очах всієї країни здали Крим і третину Донбасу (їхні імена всім відомі) не понесли жодної відповідальності і продовжують нами керувати (все з тим же успіхом). А проти Коломойського і Корбана, які на відміну від них Дніпропетровщину не здали (але ж там, виявися інші керівники, все могло бути так, як у Донецьку й Луганську) і реально врятували Україну, розгорнуто кампанію переслідувань. До речі, щодо порятунку України – це не фігура мови. Якби здали Дніпропетровщину, впав би весь Південь (між іншим, Одесу втримав близький до Коломойського Ігор Палиця) і від України залишився б карикатурний бантустан зі столицею десь у Вінниці.

Таке вже було в нашій історії. А в цей же час, коли спецслужби геройствували в Дніпропетровську, на Одещині, в містечку Білгород-Дністровський, за повідомленнями ЗМІ, відбувся з'їзд так званої народної ради Бессарабії, яка проголосила створення «Буджацької республіки», що збирається об'єднуватися з молдавською Гагаузією в деяку незалежну державу і боротися з ворожою Молдовою і Україною.

А водночас у Харкові новообраний Кернес публічно заявив, що «відновлюватиме зв'язки з Росією» (під час війни і окупації наших територій!). Реакції з боку офіційного Києва – жодної. Так, «Буджацька республіка», Кернес та інші не є особистими ворогами глави держави, на них можна не реагувати.

«ІНОЗЕМНИЙ ЛЕГІОН»

Майже всі телеканали показували репортажі з Дніпропетровська. Найнеприємніше, ганебне видовище... Одному з каналів («1+1») дав інтерв'ю Михайло Саакашвілі з повним схваленням того, що відбувалося. Він стрімголов поліз у внутрішньоукраїнські політичні чвари, ризикуючи поховати на українській землі свою так важко завойовану в Грузії репутацію видатного реформатора і прогресивного діяча. Але методи Саакашвілі в Сакартвело (так називається Грузія по-грузинськи) базувалися на колосальному авторитеті президента. А який нині рейтинг у президента Порошенка? У всій сучасній вітчизняній пропаганді вражає одне: «хвиля» проти Корбана і Коломойського і жодного слова засудження тих олігархів, які підтримували сепаратизм... Які почуття у мільйонів українських патріотів це може викликати? На каналі ICTV в програмі «Свобода слова» заступник генпрокурора Шокіна Давид Сіхарулідзе теж нападав на Коломойського і доводив, що ГПУ все робить правильно. Але силові структури повинні вести боротьбу проти ворогів України, а не занурюватися в «розбірки» з особистими опонентами президента. І тут виникає питання до чисельних грузинських товаришів у керівництві нашої країни. Вони для чого до нас приїхали? Аби допомогти нашому народові чи бути тут «іноземним легіоном» першої особи держави, його «преторіанською гвардією»? Народ не такий дурний, як вважає влада. Слухаючи філіппіки прокурорів, він, природно, дивується, а чому жодних претензій до Ахметова, Пінчука, Фірташа, Новинського, Нусенкіса і багатьох інших? Чому світ мов зав'язаний тільки на тих, хто не здав Путіну Південний Схід?

На каналі «112» колишній співробітник МЗС України Олег Волошин ділився своїми міркуваннями щодо теперішнього моменту. Після звільнення з МЗС, де він працював за Януковича, пан Волошин впав у неприборкане москвофільство, не тільки на «112», але й раніше доводилося чути його репертуар: «Без Росії ми не проживемо, без Росії ми будемо бідні» тощо. Тобто, на його думку, матеріальний добробут України залежить від Росії. Це нагадує знайоме гасло: «Донбас усіх годує». Тепер, коли «бандерівці» йому вже не заважають, чомусь і сам себе нагодувати не може. Якщо Росія – джерело добробуту, то чому ж вона не може його забезпечити своєму власному народові, який (за винятком Москви, Петербурга і ще кількох міст) живе бідно, давлячись у чергах за дармовою ковбасою і б'ючись за млинець, який кидають йому з лопати? Недарма ж жартують російські журналісти: «Якихось 100 кілометрів від Москви – і ви вже в Росії». Тобто за 100 км від столиці цивілізація закінчується, як і добробут.

ЦІНА ДОВІРЛИВОСТІ

Потім до дискусії приєднався Дмитро Корчинський. Я не поділяю багатьох його позицій, але Волошин негайно став закликати

відкрити проти Корчинського кримінальну справу за його висловлювання. Хоча Корчинський у цьому випадку сказав правду: проти нас воює не тільки Путін, але й народ Росії, який 84 відсотки голосів підтримує всі дії свого президента. Казки Волошина про те, що у нас проблеми тільки з російською верхівкою, не витримують критики. Здається, експ-дипломат до цього часу перебуває в полоні радянських міфів про «дружбу народів» і якоїсь особливої «російсько-української любові». За наївну віру в ці політичні вигадки ми розплатилися втратою Криму і кривавою бійнею на Донбасі.

Чи не занадто дорого ми платимо за свою довірливість, яку знову так наполегливо намагається нам нав'язати Олег Волошин? Має рацію Корчинський, коли говорить, що Росія розуміє тільки жорсткі дії у відповідь. Ось у нас на очах громлять українську бібліотеку в Москві. Чому до цього часу не закрито російські культурні центри в Україні? Виходить, що погром української культури в Росії нашу владу цілком влаштовує. Адже відповіді немає. Старозавітні пророки недарма стверджували: «Око за око, зуб за зуб». Політика підставляти ліву щоку, коли тебе вдарили по правій, у стосунках із Росією є не тільки контрпродуктивною, але й провокаційною. Це запрошення до розширення агресії. До речі, нинішню російську агресію проти України, що має глибокі ідеологічні і національно-ментальні підстави і мотиви, Олег Волошин тлумачив як банальну побутову сутичку сусідів, мовляв, «побилися по-п'янці», чого не буває.

Якщо це хоч якоюсь мірою символізує рівень вітчизняної дипломатії, то я з жахом хапаюся за голову. Згадую, як у період кризи довкола острова Тузла багатократний нардеп і міністр Олексій Кучеренко пропонував узяти пляшку горілки і шматок сала і розв'язати з росіянами всі питання... Українці! Час дорослішати...

В інтерв'ю українським телеканалам президент Порошенко заявив, що ми почуємо нові, окрім Корбана, імена заарештованих. Я більш ніж упевнений, що «Опозиційний блок» не чіпатимуть (хіба що якусь карикатурну «шестірку»), сепаратистів не чіпатимуть, людей Януковича – Путіна не чіпатимуть. Натомість підозрюю, що репресії проти патріотів посиляться, особливо там, де при владі узаконили сепаратистів і українофобів.

І це породжуватиме в мільйонів українців почуття найбільшої несправедливості, а це саме те почуття, яке завжди й штовхало український народ на повстання. А проти хвилі народного гніву прийомів немає. Чи врятували Януковича підготовані репресивні формування? Судячи з усього, чинній владі наплювати на реакцію суспільства на її кроки. Даремно. Один такий байдужий нині сидить у Ростові-на-Дону... Все більше зміцнюється переконання, що влада сама не зупиниться, намагаючись прикрити одну свою помилку дюжиною нових. Процес пішов...

Ігор ЛОСЄВ,
«ДЕНЬ», №207-208

ПИЛЬНУЙ!

ЯК ПРЕМ'ЄР ЯЦЕНЮК ПРАЦЮЄ ЗІ ЗВЕРНЕННЯМИ НА МОВНУ ТЕМАТИКУ

Вимога активістів створити навчально-екзаменаційну систему «Український мовний диплом» залишається без розгляду вже майже півроку

Тарас МАРУСИК, голова Координаційної ради з питань захисту української мови при Київській міській організації товариства «Меморіал» імені Василя Стуса

У резолюції Міжнародного форуму на підтримку української мови «Нас об'єднає мова», який відбувся 1 липня 2015 року, однією з вимог до органів державної влади України була вимога створити Державну навчально-екзаменаційну систему «Український мовний диплом». З огляду на це низка громадських організацій звернулася з відповідним листом до керівника уряду.

Основні аргументи, від яких відштовхнулися автори звернення: в Україні не створено умов для вивчення державної мови; не впроваджено стимулів для цього; відсутня державна система оцінювання рівня володіння державною мовою особами, які претендують на державні посади, на участь у виборчих процесах, на одержання громадянства, на працевлаштування в установах і підприємствах різних форм власності.

Для запровадження такої системи, яка ґрунтувалася б на «Загальноєвропейських рекомендаціях із мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання», – йдеться у зверненні, – необхідно ухвалити постанови Кабінету міністрів України «Про створення Державної навчально-екзаменаційної системи «Український мовний диплом», «Про створення Національного методичного центру для розробки і вдосконалення програм курсів української мови зі специфікою професій і посад» та «Про затвердження Державних вимог і норм «Шість рівнів володіння державною українською мовою».

Наприкінці звернення його автори запропонували Арсенієві Яценюку спільно з громадськістю підготувати й затвердити необхідні документи, спрямовані на створення умов для вивчення державної мови і на запровадження державної системи оцінювання рівня володіння нею.

Звернення було зареєстроване 1 жовтня ц. р., йому присвоїли відповідний номер. Через тиждень у Кабінеті міністрів зробили «невелику» маніпуляцію – змінили одну цифру в номері і поставили нову дату як початок виконання доручення віце-прем'єр-міністра. Цим документом В'ячеслав Кириленко доручив трьом міністерствам – освіти й науки, культури та юстиції – подати узгоджені пропозиції, причому дату виконання на дорученні «забули» поставити. І в такий «законний» спосіб обійшли норму про 30-денний термін, який дається на відповідь. Але це – «квіточки» у порівнянні з її змістом.

Ні прем'єр-міністр, ні віце-прем'єр-міністр відповіді не надали, і незрозуміло, кому подавали свої узгоджені пропозиції згадані міністерства, але лист надійшов від першого заступника міністра освіти й науки Інни Совсун. Це не просто відписка, а відповідь у дусі давнього західноукраїнського анекдоту про діалог із людиною, яка недочуває: «Слава Йсу! – Ага, чоботи мащу».

Звернення до Арсенія Яценюка називалося «Про створення Державної навчально-екзаменаційної системи «Український мовний диплом», а з відповіді МОН, яке «діє в межах компетенції», випливає, що зазначене звернення торкалося питань підтримки української мови як державної. І це не перша маніпуляція. Далі йде пояснення про те, що колегією Міністерства освіти й науки схвалено загальноосвітній стандарт з української мови як іноземної, затверджено Комплекс програм із української мови як іноземної. Далі процитую: «Ініціатива щодо створення Національної комісії з сертифікації володіння українською мовою як іноземною є слушною і найближчим часом буде опрацьована у Міністерстві». Але ж у зверненні – жодного слова про таку ініціативу.

А далі у відповіді – суцільне «бла-бла-бла». Тут і про формування єдиного мовного простору, і про роботу щодо створення експертної ради при Міністерстві культури України, і про те, що в майбутньому ця рада формуватиме й надаватиме фахові пропозиції. А дозвольте запитати, що робить Мінкульт, де є відділ мовної політики, а відповідно до свого положення Міністерство культури здійснює нормативно-правове регулювання у сфері державної мовної політики?

ПОЗИЦІЯ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРА – НЕ ВИПАДКОВІСТЬ

Арсеній Яценюк продовжив справу свого попередника Миколи Азарова, не доручивши розробити і затвердити Державну програму всебічного розвитку і функціонування української мови. Таким чином вже майже п'ять років, уперше від 1991 року, Україна живе без цієї програми. Прем'єр-міністр ліквідував навіть робочу групу, яку на доручення Януковича створив Азаров з метою розроблення такої програми.

Ба більше. Арсеній Яценюк повністю проігнорував депутатське звернення «Щодо відсутності Державної програми всебічного розвитку і функціонування української мови та фактичного ігнорування урядом статті 10 Конституції України» Ірини Фаріон від 15 серпня 2014 року. В цьому документі тодішній народний депутат просила надати інформацію, коли буде затверджено Державну програму всебічного розвитку і функціонування української мови і що робить Кабінет міністрів України для дотримання положень статті 10 Конституції України усіма посадовими і службовими особами органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних і комунальних навчальних закладів України при виконанні ними службових обов'язків.

КЕРОВАНИЙ ХАОС ТРИВАЄ

Є всі ознаки того, що у владних верхах вважають: мова не на часі. Відділ мовної політики у Міністерстві культури не має керівника і працює у скороченому складі. Доходять чутки (поки що не підтверджені офіційно), що цей відділ збираються реорганізовувати. А тим часом на сайті Президента України спочатку виставлене вітання до Всеукраїнського дня працівників культури та майстрів народного мистецтва, а потім – з нагоди Дня української писемності та мови.

Начебто деталь, але якщо згадати, що минулого року Петро Порошенко відмовився скасувати указ, виданий Віктором Януковичем, який переніс Всеукраїнський день працівників культури та майстрів народного мистецтва на 9 листопада, щоб відзначати його «разом із Днем української писемності та мови», напрошується інший висновок: керований хаос триває.

ЗА ПРАВА НАЦІЇ, ЗА ПРАВА ЛЮДИНИ

У РОСІЇ КОЖЕН ДЕСЯТИЙ ПОЛІТВ'ЯЗЕНЬ – УКРАЇНЕЦЬ

За даними Міністерства закордонних справ і правозахисних організацій України, за останні два роки Росія ув'язнила десятки громадян України, більшість з яких жодного стосунку до «Правого сектору», добровольчих батальйонів і правих політичних сил не має. Правозахисники наголошують: на території Російської Федерації українці потрапляють за ґрати саме тому, що є громадянами України або ж українцями за походженням.

У списку політв'язнів у Росії, який готує правозахисна організація «Меморіал», 10 відсотків – громадяни України.

До того ж, у «Меморіалі» наголошують, що цей список українцями ще поповниться, бо організація – в процесі підготовки своїх висновків за багатьма справами. Але і зараз українських імен у цьому списку достатньо, щоб змусити українців замислитися про свою безпеку в Росії, вважають правозахисники.

Найбільшою з небезпек, які чатують на українців безпосередньо на території Російської Федерації, на думку української правозахисниці та експерта міжнародної організації «Євромайдан SOS» Марії Томак, є можливість опинитись за ґратами, як це сталось з Миколою Карпюком і Станіславом Клихом, звинуваченими у вбивстві російських військовослужбовців у Чечні під час Першої чеченської війни.

«Затримання безпідставно громадян України у Росії є тенденцією. Як тільки ці люди затримуються – їхні права моментально порушуються. І не лише тому, що людей затримують безпідставно, ще ми бачимо, що консули України змогли потрапити до цих людей далеко не відразу. Плюс мають місце серйозні, жахливі тортури, які неприпустимі у будь-якому випадку», – повідомила Марія Томак Радіо Свобода.

На її думку, жоден з сотень українців, які щодня перетинають кордон з Росією, не застрахований від небезпек на російській території. І антиукраїнська істерія у Росії збільшує для українців ризик опинитись у цій країні за ґратами лише через громадянство або національну приналежність, зазначила правозахисниця.

«На жаль, ми маємо таку ситуацію, коли, вирушаючи до Росії, жоден громадянин України ні від чого не застрахований. Щоб опинитись «у тенетах» спецслужб, не обов'язково бути членом УНСО чи «Правого сектору», які визнані екстремістськими у Росії. Для цього достатньо, щоб, наприклад, якомусь прикордоннику або представникові поліції Російської Федерації здалось, що ти схожий на «правосека». Зразу після цього росіяни можуть викликати офіцерів ФСБ, які почнуть людину допитувати і вибивати зізнання, що пан Яценюк брав участь у Першій чеченській війні», – каже Томак.

ДИПЛОМАТИЧНІ МЕТОДИ НЕ ДІЮТЬ – МЗС УКРАЇНИ

За словами Марії Томак, мова іде не про сотні, але про десятки громадян України, чиї права порушено на території Росії. І далеко не всі українці, які потрапили до російських СІЗО і в'язниць, причетні до організацій і партій, які російське законодавство визнало екстремістськими, зазначила Томак. За міжнародним правом, захистити громадян України за кордоном має МЗС, а точніше працівники консульської служби. Але наразі у Росії українські консули не мають змоги потрапити до бранців і надати їм реальну допомогу, цей факт визнають і правозахисники, і працівники МЗС.

Українське Міністерство закордонних справ не раз висловлювало обурення такими діями Росії, але активної просвітницької кампанії в цьому напрямку не веде, обмежуючись заявами і рекомендаціями українцям самим «оцінювати наявні ризики та загрози».

У цій ситуації функції держави знову взяли на себе волонтери. З ініціативи «Євромайдан SOS» українські правозахисники розробили інструкцію «Що робити, якщо тебе затримало ФСБ» щодо того, як поводити себе при арешті.

Один з авторів рекомендацій – львівський студент Юрій Яценко, який більше року провів у Росії в ув'язненні.

Перше і найголовніше, що має зробити заарештований – повідомити про своє затримання родичів в Україні та українських консульських працівників у Росії. При цьому автори інструкцій визнають, що добитись права на телефонний дзвінок надзвичайно складно, а захистити свої людські права, потрапивши до російської «правової» системи, фактично неможливо.

КРИМ ПЕРЕТВОРЮЮТЬ НА КОЛИМУ?

Найбільших переслідувань громадяни України зазнають в анексованому росіянами Криму, де їх переслідують і проти них порушують кримінальні провадження. Серед найбільш кричущих випадків, як зазначено у заяві МЗС України, – тиск на кримськотатарський народ та його лідерів.

«Російська Федерація відверто ігнорує невпинні вимоги світової спільноти припинити системне порушення прав людини в окупованій Автономній Республіці Крим. У своєму прагненні знищити будь-який зв'язок окупованої території з рідною державою Москва продовжує масштабні утиски на півострові. Від цього страждають мільйони громадян України, передусім кримські татари та етнічні українці. Одними з жертв її боротьби зі свободою слова та національною ідентичністю стали кримськотатарський телеканал ATR у Сімферополі та його співробітники Ліля Буджурова та Ельзара Іслямова, а також рідні активіста Ленура Іслямова», – наголошують у МЗС.

Справи, які порушила Росія проти українців, мають політичне підґрунтя, упевнені міжнародні правозахисні організації, які неодноразово звертались до Москви з вимогою звільнити бранців-українців. В Україні ж питання звільнення українських в'язнів совісті з російських в'язниць називають найважливішим у міжнародній діяльності держави. Цю думку озвучив народний депутат України Сергій Висоцький в ефірі «5 каналу».

«Міжнародний суд з прав людини, наприклад, може ухвалити своє рішення, але це не буде мати жодного впливу на Росію. Тож нам потрібно працювати в інформаційному полі, на дипломатичному полі, щоб про цих людей, про наших співгромадян, ув'язнених у Росії, не забував світ; щоб питання звільнення цих людей стояло на порядку денному в ПАРЄ, ОБСЄ, на Генеральній асамблеї ООН. Тобто Україна постійно – постійно! – повинна про цих людей доносити інформацію», – зазначив Висоцький.

Богдана КОСТЮК

МІЙ РІДНИЙ КРАЙ

У ГЛУХОВІ ВІТАЛИ З ПРОФЕСІЙНИМ СВЯТОМ

12 листопада цього року, у древньому благословенному глухівському краї, де славна пам'ять козацька, велич батьків, де живуть працьовиті творці дивовижного світлого сьогодення, поздоровляли з Днем сільського господарства України працівників Дослідної станції луб'яних культур Інституту сільського господарства Північного Сходу Національної академії аграрних наук України м. Глухова Сумської області, ТОВ «Еліфібр» та «Лінен оф Десна».

З вітальним словом звернувся до присутніх справжній господар, вдумливий керівник, спеціаліст високого рангу, керівник, який дбайливо піклується про розвиток Станції і кожного працівника, директор Ігор Олексійович Маринченко. Він відзначив професіоналізм, ерудицію, глибоке знання справи, якою займається колектив, і вручив Грамоту Національної академії наук України завідуючому відділом інженерно-технічних досліджень Сергієві Петровичу Коропченку. Грамотами Департаменту АПР нагороджено старшого наукового співробітника відділу селекції і насінництва конопель Сергія Володимировича Міщенка, тракториста відділу с/г Сергія Володимировича Шевченка; Грамотами Інституту сільського господарства Північного Сходу НААН завідуючого відділу сільського господарства Миколу Петровича Іллєнка, старшого наукового співробітника сектора стандартизації продукції льону і конопель Дмитра Олександровича Петраченка, водія відділу сільського господарства Миколу Івановича Гурця. Грамотою Глухівської районної державної адміністрації нагороджено завідуючого складом відділу с/г Василя Леонідовича Деркача; Грамотою Глухівської міської ради молодшого наукового співробітника відділу наукових досліджень з питань інтелектуальної власності та маркетингу інновацій Марину Петрівну Козорізенко; Грамотою Райкому профспілки працівників АПК старшого наукового співробітника відділу селекції і насінництва конопель Ірину Леонідівну Кмець. Грамотами Дослідної станції луб'яних культур відзначено колектив лаборантів відділу селекції і насінництва конопель – інженера з охорони праці Дмитра Андрійовича Скибу, техніка відділу наукових досліджень з питань інтелектуальної власності та маркетингу інновацій Ірину Олександрівну Тимоніну, завідуючого складом відділу с/г Сергія Миколайовича Волобуєва, лаборанта відділу інженерно-технічних досліджень Надію Іванівну Гарбузову, лаборанта відділу селекції і насінництва льону Ларису Володимирівну Лебедєву, трактористів відділу с/г Андрія Андрійовича Шеремета та Олексія Миколайовича Капелько, прибиральницю відділу с/х Світлану Володимирівну Примакову; працівників ТОВ «Еліфібр» бригадира Сергія Івановича Синегуба та завідуючу складом Ніну Анатоліївну Рябуху.

Привітав усіх присутніх зі святом очільник древнього глухівського краю, нащадок славних земляків, меценатів-благодійників Мішель Терещенко, нині – вже Глухівський міський голова.

Безумовно, якими б не були зустрічі, вони цікаві, змістовні, пізнавальні тоді, коли прикрашені словом, піснею, гарною музикою.

Щиро й завзято в цей день вітали працівників Станції майстри культури і мистецтва з міста Києва: артист оригінального жанру Михайло Твердий, заслужена артистка України Наталія Заболоцька, соліст Національного президентського оркестру, уродженець міста Глухова Сергій Гурець, відома поетеса-філософ Антонія Цвид, виконавчий директор ГО «Сумське земляцтво у м. Києва», журналістка Ірина Родченко.

На святі всім працівникам презентували книжку В'ячеслава Бондарєва «О людях хороших». Автор вісім років працював на Дослідній станції луб'яних культур культорганізатором і, на жаль, через тяжку хворобу в жовтні місяці нинішнього року відійшов за Межу Вічності. У книзі талановитого поета і композитора вміщені вірші на філософську тематику, посвяти рідним і близьким людям мистецтва, представникам ділової, інтелектуальної, наукової і культурної еліти нашої країни. У книзі є розділ «Поздоровлення», розділ «Пісні» на вірші і музику В'ячеслава Бондарєва, є Посвяти колегам: доктору технічних наук, консультанту з раціоналізації виробництва ТО «Лінен оф Десна» Рубілю Нуртдиновичу Гилязетдинову, професорові, доктору сільськогосподарських наук, головному науковому співробітнику відділу селекції і насінництва коноплі В'ячеславу Гавриловичу Вировцю, а також – Віктору Михайловичу Кабанцю, Миколі Петровичу Іллєнку, написав Гімн Лубінституту. До речі, свій репертуар поповнили піснями на музику і вірші В'ячеслава Бондарєва народні артисти України Олександр Василенко і Леонід Сандуленко.

Ігор Маринченко провів цікаву екскурсію для гостей, розповів про Інститут луб'яних культур, який, до речі, розташований в будинку, в якому жили Терещенки. Свято пісні і музики відбулося завдяки синові В'ячеслава Бондарєва Андрієві та доньці Ірині, а також голові Громадської організації «Сумське земляцтво у м. Києві» Івану Рішняку.

Всі артисти отримали гучні тривалі оплески, квіти, подарунки, Подяку. Ведучою на заході була Ірина Родченко, яка з теплом і любов'ю доносила до сердець своїх земляків пісні на музику і вірші В'ячеслава Бондарєва.

Олександр Федорченко, відеооператор, зафільмував свято, яке стане доброю згадкою про незабутню зустріч.

Ірина ХОРОШКО

ІСТОРИЧНА ПРАВДА

НЕ МІФИ, А ЧИСТЕ ЗОЛОТО ПРАВДИ

Тарас Компаніченко народився 1969 року в Києві. Походженням із родини депортованих козаків Глухівського повіту – мати виросла на засланні у Архангельській області Російської Федерації, куди росіяни примусово вивезли її батька. Виріс у Києві. З кінця 1980-х років – у національному русі, член Спілки Незалежної Української Молоді (СНУМ). З юності вчився грі на бандурі. У 1990-х роках зайнявся реконструкцією традиційного кобзарсько-лірницького репертуару в супроводі кобзи Остапа Вересая, старосвітської бандури та колісної ліри. Значну частину його репертуару становлять епічні твори – думи, старовинні канти Почаївської Лаври, запорозькі пісні, козацькі псалми, лицарські пісні, невольничі плачі, богомільні пісні, побожні псалми та канти, духовна та світська лірика. Створені у пізньому середньовіччі пам'ятки музики та літератури частково дійшли до наших днів в усній традиції (часом збереглись в рукописному чи друкованому збірниках) та дідівських піснях. Окрім сліпецького, старцівського чи дідівського репертуару, виконує (як керівник ансамблю Хорея Козацька) пам'ятки старовинної музики та літератури Руси-України XV–XVIII ст. Твори на слова поетів XVI–XVIII ст. Д.Наливайка, Д.Братковського, І.Величковського, Т.Прокоповича, Г.Сковороди, Стефана Яворського. Бере участь у популярних фестивалях – «Країна мрій», «Трипільське коло». 2002 року взяв участь у громадському паломництві до місць масових поховань української інтелігенції – урочища Сандармох та Соловецьких островів. Компаніченко – активний учасник Помаранчевої революції, під час якої багато виступав на головній сцені Майдану. Під час Революції гідності дав десятки концертів на Майдані, виконував пісні військового циклу. Після початку російсько-української війни у березні 2014-го – частий гість зони АТО, де виступав перед воями української армії та добровольцями. Учасник волонтерського руху. Автор низки поетичних творів, створених у старосвітському ключі, зокрема сучасної Думи про битву на Савур-могилі, присвяченої жертвам Іловайського котла. Заслужений артист України. Одружений із киянкою Ніною Бурмістровою. Виховує чотирьох дітей – Святополка, Богуслава, Богдану та Софію.

Тарас КОМПАНІЧЕНКО,
Кобзар, лідер гурту «Хорея Козацька»,
громадський діяч

Ми й досі перебуваємо в полоні тих чи інших міфологем, у тому числі й нав'язаних нам історіографією совєтського часу. Прорив з цього полону в ті часи часто закінчувався переходом у дисидентський рух. Ми всі знаємо оперу Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм», якою нерідко відкриваються нові сезони в наших оперних театрах, зокрема, й у Національній опері України. У цій опері – пафосне закінчення: «Блаженний день, блаженний час… Владико неба і землі…, Даруй нам взріти рідний край…» Але мало хто із пересічних громадян уявляє, що Задунайська Січ проіснувала до 1828 року, що це були козацькі формування, які брали участь в антимосковських компаніях.

Отже, ми маємо прецедент існування не лише вірнопідданого Москві кубанського чорноморського війська, деякі нащадки якого нині воюють проти нас, а й задунайських січовиків з протилежними, протимосковськими переконаннями. Звичайно, кубанські козаки зберегли українську культуру, традиції, звичаї, навіть патріотичні почуття, але це, так би мовити, «дисидентство на кухні». А от інша гілка запорожців твердо відстоювала проукраїнську позицію. Вони пішли за Дунай з твердим наміром повернутися, відвоювати втрачений рай, золоту вольність. Тому наші знання про козацтво, уявлення того, що воно собою являло, носіями якої культури було, теж не позбавлене міфологем. А це ж була освічена верства тогочасного українського суспільства.

Я часто зустрічаюся з кінорежисерами, які вважають, що історичну правду можна замінити на режисерську знахідку чи вигадку. Але це не відповідає історичній правді. А саме її потрібно слідувати, її сповідувати.

На Афоні директор Міжнародного інституту афонської спадщини в Україні Сергій Шумило знайшов невідомий козацький скит і унікальну збірку книжок, яка потребує каталогізації. Серед цих книг – друге видання «Лексикона словенороського» Памви Беринди (перше видання побачило світ у 1626 році у Києві). «Лексикон…» з афонської збірки – словенороський, тобто церковнослов'янський, богослужбовий або ж латина наших країв, якою в ті часи послуговувалися в Україні, Сербії, Румунії, Білорусії, Молдавії, Росії. У «Лексиконі», до речі, зустрічаємо багато слів з української мови.

Збереглися на Афоні й музичні пам´ятки. Приміром, є наспів Іллінського скиту. Того скиту, який заснував у другій половині XVIII століття вихідець з Полтавщини, з козацької родини, ієромонах Паїсій Величковський. Цей наспів «Милість мира, жертву хваління…» та інші музичні твори збереглися занотованими, записаними. Нинішнього року завдяки зусиллям Сергія Шумила опубліковані листи преподобного Паїсія Величковського до останнього Кошового отамана Війська Запорозького Петра Калнишевського, котрий, як відомо, був ув'язнений і закінчив своє життя на Соловках, у тамтешньому монастирі. Листи розповідають не тільки про взаємовідносини цих двох видатних діячів нашої історії, а й про великий, духовно багатий світ запорозького козацтва.

Дуже важливо, щоб нашим суспільством було це багатство правдиво осмислено, очищено від нав'язаних нам міфів і щоб воно стало надбанням сучасної України, її майбутніх поколінь.

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

ХМЕЛЬНИЦЬКА АЕС: ПРОЕКТ З ЧЕСЬКОЮ «ШКОДОЮ» ЧИ ВІДМИВАННЯ КОШТІВ?

Наталка ПРУДКА

Всупереч позиції прем'єра Арсенія Яценюка, міністр енергетики та вугільної промисловості Володимир Демчишин днями зробив неочікуваний поворот у напрямку реалізації проекту добудови двох енергоблоків Хмельницької АЕС за участі чеської ŠKODA JS. Міністр стверджує, що готується міжнародний конкурс з вибору виконавця проекту, тоді як і прем'єр, і «Енергоатом» наполягають на виборі ŠKODA JS, яку звинувачують у фінансуванні політичного соратника Яценюка Миколи Мартиненка.

Останніми днями набирає обертів резонансне розслідування прокуратурою Швейцарії з приводу перерахування мільйонів доларів компанією ŠKODA JS на рахунки структур народного депутата, заступника голови парламентської фракції «Народний фронт» Миколи Мартиненка. Його звинувачують в отриманні оплати за послуги в забезпеченні перемоги чехів у тендерах на постачання обладнання компанії «Енергоатом». Соратнику Яценюка загрожує 5 років тюрми.

Але, схоже, що гучна справа не зупиняє учасників цього процесу – все рухається у відповідності із запущеними раніше схемами. Лакмусовим папірцем для виявлення справжніх діянь став проект добудови енергоблоків №3 і №4. «Чи будуватиме «Енергоатом» енергоблоки Хмельницької АЕС спільно з чеською ŠKODA JS, яка ніколи не розробляла ядерні реактори та не володіє ліцензіями на сучасні проекти?», – з таким запитанням автор звернулася до міністра.

Володимир Демчишин логічно відповів: «Ну, слухайте, хай ŠKODA JS доведе, що в неї є всі для цього передумови, що вона може робити і в частині реактора, і в частині решти технологічного ланцюжка. Ну, я розумію, що вони можуть на умовах аутсорцінгу залучити декількох учасників, але є питання. Тому я переконаний, що потрібно проводити конкурс відбору», – повідомив Володимир Демчишин.

Міжнародний конкурс з відбору нового виконавця проекту добудови хмельницьких енергоблоків міністр обіцяє оголосити найближчим часом. Проте із власних джерел автору стало відомо, що «Енергоатом» вже зробив вибір на користь чеської ŠKODA JS. Як аргумент, атомники наводять такі дані: «В якості постачальника основного обладнання для Хмельницької АЕС розглядається компанія ŠKODA JS, яка понад 50 років здійснює інжиніринг і постачання для атомної енергетики. В 2004 році компанія увійшла до складу холдингу російської машинобудівельної групи ОМЗ, що здійснює перспективний розвиток в царині ядерної енергетики».

Ніхто не оспорює, що компанія ŠKODA JS успішно працює за європейськими стандартами, а «Енергоатом» співпрацює з нею вже понад 20 років. Але для проекту добудови хмельницьких енергоблоків №3 і №4 не може бути аргументом те, що, як стверджує «Енергоатом», «компанія ŠKODA JS працює з проектом PWR/ВВЕР майже 40 років і на сьогодні виробила 21 реактор типу ВВЕР-440/В-213 та 3 реактори ВВЕР-1000/В-320».

Дійсно, за старим російським проектом В-320 компанія ŠKODA JS брала участь у будівництві першого та другого блоків АЕС "Темелін" у Чехії, виготовляючи окреме обладнання, в тому числі – корпус реактора ВВЕР-1000. Але з огляду на те, що сама ŠKODA JS ніколи не розробляла будь-яких реакторних установок, то чи доцільно з нею будувати енергоблоки? Чехам колись росіяни передали документацію проекту, що базувався на патентах СРСР. Але це була реакторна установка другого покоління (за проектом В-320), яка давно не відповідає діючим вимогам Європейського Союзу EUR.

Нині в європейських країнах EUR дозволяє будувати реактори покоління 3 і 3+ з обов'язковим використанням МОКС-палива, можливістю роботи у маневрових режимах для добового регулювання потужності. Реактори повинні мати показник вірогідності виходу радіоактивних елементів за межі активної зони не менш ніж в 10^{-7}. Нічого цього і близько нема у реакторах ВВЕР-1000.

З огляду на те, що Україна планує вступити до Євросоюзу і вже почала виконувати Угоду про асоціацію з ЄС, постає питання: на якій підставі Держатомрегулювання України зможе ліцензувати застарілі проекти?

Але ж чому і уряд, і «Енергоатом» орієнтуються на чеських партнерів? Технологіями реакторів третього покоління у Європі володіє лише Франція. Щоб зрозуміти суть інсинуацій навколо проекту Х-3 і Х-4 та чому зробили ставку на ŠKODA JS, варто згадати, хто і за яких умов заявив про залучення цієї компанії.

ПРЕМ'ЄР ВИБРАВ ŠKODA JS, ЯКА ФІНАНСУВАЛА ЙОГО СОРАТНИКА

Восени 2014 року після чергового засідання Кабінету Міністрів стала крилатою фраза прем'єр-міністра Арсенія Яценюка: «Енергоблоки Хмельницької АЕС слід добудувати в найкоротші терміни із залученням лише європейських партнерів. «Енергоатом» має прискорити добудову атомних енергоблоків та здійснювати її з європейськими партнерами. Наскільки мені відомо, ми не з Росією, а ми саме з Чехією, зі "Шкодою" будемо мати контракт", – наголосив тоді очільник уряду.

Тоді експертам здалося, що це «наглядачі» атомної енергетики ввели в оману прем'єра щодо необхідності кооперуватися не з росіянами, а з європейськими партнерами. Адже відомо, що з 2004 року стовідсотковим власником ŠKODA JS a.s. став російський холдинг "Объединенные машиностроительные заводы", засновником якого є російський Газпромбанк.

Починаючи з 2004 року, всі плани чеської ŠKODA JS формуються у Росії, тому про кооперацію з Європою говорити було недоцільно. Більшість опитаних тоді експертів кваліфікували незрозумілий для багатьох заклик прем'єра про кооперацію з чехами, як намір певних спритних «наглядачів», не без допомоги очільника уряду, спрямувати у власні кишені мільярди доларів, що планувалося взяти у вигляді позики під псевдобудівництво.

Схоже, що поява чеської компанії на горизонті хмельницького проекту, та ще й без оголошення міжнародного тендера, була не випадковістю. Насторожує той факт, що відразу після зробленої прем'єром заяви про кооперацію з європейцями спалахнув скандал, пов'язаний з головою парламентського комітету з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки Миколою Мартиненком – найближчим соратником Арсенія Яценюка.

Наприкінці минулого року народний депутат Сергій Лещенко оприлюднив інформацію про кримінальне розслідування швейцарською прокуратурою діяльності Миколи Мартиненка. За версією слідства, в 2013 році чеська ŠKODA JS заплатила Мартиненку хабар на суму $30 млн, щоб за його сприяння отримати потужне замовлення від державної компанії ДН «НАЕК «Енергоатом». Схоже, ці гроші потрібно відпрацювати. Можливо, саме тому так послідовно діє уряд та «Енергоатом» в питанні партнерства з чехами? В тому, що згаданий хмельницький проект – це блеф, сумнівів вже немає, тобто ніхто в дійсності не збирається це робити.

Влада Швейцарії терміново заморозила рахунки в себе в країні та започаткувала справу в підозрі в хабарництві та відмиванні коштів. Розслідування триває два роки, а місяць тому стало відомо, що й прокуратура Чехії підключилася до розслідування. Генпрокуратура України довго відмовчувалася, тому Сергій Лещенко наполягає на відставці генпрокурора Шокіна.

Днями нарешті «проснулася» й Генпрокуратура України і заявила про початок розслідування хабара, яку депутатові (а за сумісництвом – «наглядачеві» «Енергоатому») Миколі Мартиненку інкримінує прокуратура Швейцарії. Розслідувати будуть у кримінальному провадженні щодо зловживань в «Енергоатомі». Про це повідомив нардеп Сергій Лещенко.

За його даними, Головним слідчим управлінням Генеральної прокуратури України розслідується кримінальне провадження за фактом зловживання службовим становищем, а також заволодінням чужим майном посадовими особами «Енергоатому». Не виключено, що це розслідування проллє світло й на псевдопроект добудови двох блоків ХАЕС, на реалізацію якого вже витрачено понад 240 мільйонів гривень!

«ЕНЕРГОАТОМ» НЕ ВІДСТУПАЄ ВІД СВОЇХ ПОЗИЦІЙ

«Енергоатом» наполегливо розвиває проект з добудови блоків з чехами, тоді як міністр вже відхрестився від нього. «Будемо будувати, будемо шукати партнера. Чи це будуть гроші Barclays, чи іншого фінансиста. Розумієте, такі проекти не реалізуються компаніями, які не мають власних фінансових установ. Це повинен бути першокласний світовий фінансовий інститут», – переконує Володимир Демчишин.

Нещодавно парламент розірвав міжурядову угоду з РФ від 9 червня 2010 року про співробітництво у будівництві енергоблоків №3 та №4 Хмельницької АЕС, ратифіковану законом від 12 січня 2011 року №2917-VI. Тому, за даними міністра, «зараз ведеться підготовка робота щодо можливого проведення конкурсу, йде процес залучення нового партнера для добудови цих двох блоків. Це повинен бути міжнародний партнер. Ми зараз дивимося в напрямку Китаю, в напрямку інших партнерів, включаючи й Westinghouse та європейських партнерів, які в цьому проекті можуть бути задіяні», – заявив міністр на зустрічі з журналістами.

Проте політика «Енергоатому» прямо протилежна тому, що говорить міністр. Компанія діє у відповідності з раніше підписаними документами: «В 2014 році між НАЕК «Енергоатом» та чеською стороною підписаний Меморандум про співпрацю і Угоду про конфіденційність. В рамках Меморандуму про співробітництво здійснюється діяльність з мінімізації ризиків при підписанні відповідних контрактів, в тому числі й при спорудженні енергоблоків №3, 4 на Хмельницькій АЕС».

Колишні керівники галузі переконані, що насправді вже давно ніхто не планує будувати ядерні енергоблоки на Хмельницькій АЕС. Але залишається бажання отримати мільярдний кредит, щоб потім створити видимість будівництва, а після дерибану залучених коштів поставити крапку на цьому проекті. Тобто, повторити долю болгарської АЕС «Белене».

ЧИ ДОЦІЛЬНО ДОБУДОВУВАТИ БЛОКИ ХАЕС НА СТАРИХ КОНСТРУКЦІЯХ?

Схоже, що міністр Демчишин та прем'єр Яценюк увійшли в клінч, тому досить цікаво, як надалі розвиватимуться події. Незалежні експерти наполягають на недоцільності добудови блоків на старих конструкціях. Зокрема, президент Центру глобалістики «Стратегія ХХІ» Михайло Гончар у коментарях пресі сказав, що проект добудови енергоблоків ХАЕС викликав багато запитань навіть в 2010 році, не дивлячись на те, що було підписано міжурядову угоду між Росією та Україною.

«Сучасна стратегія України, спрямована на диверсифікацію в енергетиці, не залишає місця для того, щоб будівництво здійснювалося так, як замислювалося раніше. Потрібно переосмислити підходи, є інші можливості, інші варіанти, тому що є необхідність будівництва, підкреслюю, будівництва, а не добудови атомних енергоблоків», – вважає Михайло Гончар.

Існує також думка, що будувати нові енергоблоки потрібно після того, як Україна здолає економічну кризу. В коментарях автору президент компанії Westinghouse Денні Родерік сказав: «Ми не думаємо, що в умовах кризи це хороша ідея. Бачимо, що нині, використовуючи наявні потужності АЕС, можна виробляти електроенергію за нижчою ціною, ніж на збудованих у борг нових енергоблоках. Вважаю, що є важливіші завдання, а говорити про будівництво нових блоків можна буде років через 5–10, коли відновиться і знову почне зростати економіка України».

До сказаного варто додати, що наприкінці жовтня вище керівництво держави схвалило запропоновану Westinghouse комплексну програму технологічної модернізації ядерних реакторів АЕС, спрямовану на підвищення ефективності та безпеки роботи АЕС. Завдяки цьому істотно зростуть обсяги виробництва електроенергії на атомних станціях.

Щоб припинити інсинуації з проектом добудови енергоблоків з чеською Шкодою, звісно, що уряд повинен оголосити новий міжнародний тендер на перспективні референтні реактори, тепер уже на інших умовах, ніж були 2008 року: на основі вимог до перспективних реакторів третього покоління. Розвивати атомну енергетику України потрібно в кооперації зі світовими лідерами. Але даремно сподіватися, що уряд Яценюка здатний на такий крок, адже дії очільника уряду більше спрямовані на захист інтересів Миколи Мартиненка, а ніяк не на захист інтересів України.

Довідка:

Спорудження блоків Х-3 і Х-4 на ХАЕС почалося ще 1985 року. У 1990 році роботи зупинили у зв'язку з оголошенням Верховною Радою мораторію на будівництво атомних електростанцій в Україні. На той час завершили спорудження всіх станційних споруд для забезпечення експлуатації ХАЕС з чотирма енергоблоками. Нині будівельна готовність третього блоку – 75 відсотків, четвертого – 28 відсотків. Блоки вирішили будувати, використовуючи старі конструкції. Для вибору виконавця у 2008 році оголосили міжнародний тендер.

До участі були запрошені Scoda JS (Чехія), Areva (Франція-Німеччина), Westinghouse (США-Швеція-Японія), Korea-ElectricPowerCorporation (Південна Корея), і "Атомстройэкспорт" (РФ). Перші дві не відповіли на запрошення. Компанія Westinghouse зняла свою пропозицію реактора АР-1000 у ході тендера, адже не планувала будувати блоки на старих конструкціях. Крім росіян, ніхто не погодився будувати блоки на наявних будівельних конструкціях, які простояли просто неба більше двох десятків років і розраховані на реактор другого покоління – проект ВВЕР-1000/В-320.

Мінпаливенерго визнало переможцем тендера з вибору проекту реакторної установки для будівництва Х-3 і Х-4 російську компанію "Атомстройэкспорт", яка запропонувала будувати блоки ВВЕР-1000/В-392 на старих конструкціях. Після тривалих експертиз із залученням фахівців спеціалізованих організацій вирішили використовувати старі конструкції за умови їх ремонту. До будівництва енергоблоків так і не приступили, хоча на підготовку до реалізації проекту витратили понад 240 мільйонів гривень. Не був розроблений і проект спорудження Х-3 і Х-4 – ні на базі реакторної установки В-320, ні на базі В-392. Мало того, Росія навіть не планувала розробляти проект на основі застарілих конструкцій на Хмельницькій АЕС. Після аварії на японській АЕС "Фукусіма-Дайчі" росіяни запропонували не використовувати старі конструкції.

ВИДАТНІ УКРАЇНКИ

ВЕЛИЧНИЙ ПРИКЛАД КАТРІ ГРИНЕВИЧЕВОЇ

(1875-1947)

19 листопада виповнюється 140 років від дня народження Катрі Гриневичевої, української письменниці й громадської діячки, надзвичайно самовідданої патріотки України.

Постать Катрі Гриневичевої цікава не лише з погляду на її внесок у розвиток української літератури, але особливо – на її самопожертву, яку вона виявила в служінні українському народу.

Доля її – незвичайна й велична.

Перших 18 років життя вона, народившись в сім'ї спольщених українців, не лише не знала української мови, але й соромилась, що за фактом свого народження належить до українців, які були всіляко принижувані, зневажувані, гноблені польською владою.

Проте доля послала їй раптове прозріння, вона збагнула всю глибину несправедливості щодо українського народу та напрочуд мужньо стала на захист української мови, яку самотужки досконало вивчила, та на захист прав українців. При цьому Катря Гриневичева виявила надзвичайну стійкість і самопожертву.

Її життєвий приклад – чудовий зразок для багатьох сучасних українців, які через історичні обставини не знають рідної мови й правдивої історії, але яким не чуже почуття справедливості й гідності.

Тож пригляньмося до цієї постаті.

Як письменниця, Катря Гриневичева належить до плеяди тих українських письменників, яким не пощастило в критиці та біографічних відомостях. Її ім'я згадується мимохідь не тільки у восьмитомній «Історії української літератури», але і в ранніх синтетичних працях з історії письменства, як, наприклад, у солідній монографії Н.Калениченка «Українська проза початку ХХ ст.» (К., 1964). Навіть «Українська Радянська Енциклопедія» в статті про письменницю не подає докладних дат її біографії. Щодо її творів, то їх у 1954 році, за чиїмсь так званим «сообщеніем», було вилучено з усіх бібліотек республіки і знищено. То ж не дивно, що щойно тепер ми починаємо знайомитись з творами цієї видатної письменниці.

Катря Гриневичева не лише творила чудові перлини високохудожньої літератури, а й невтомно трудилася на ниві освітньої праці для рідного народу. Цю її працю схвально оцінили такі видатні люди, як Іван Франко, Володимир Гнатюк та Іван Труш.

Те, як прийшла вона до цієї діяльності, вражаюче незвично...

Народилася майбутня письменниця 19 листопада 1875 р. у містечку Винники біля Львова в сім'ї міщан Марії та Василя Банахів, спольщених українців. Коли Катрі було три роки, сім'я переїхала до Кракова.

До вісімнадцяти років Катря не лише не знала української мови, але й соромилася, що силою факту свого народження вона належить до українців, тобто до нації, яку всіляко зневажала тодішня шовіністична Польща. Вдома говорили по-польськи, з малих літ її вчили французької мови, а потім віддали вчитися під опіку черниць у німецьку, так звану, «виділову школу». Після закінчення її поступила у краківську Учительську семінарію, відому своїми шовіністичними спрямуваннями. Там готували вчительські кадри, які повинні були витіснити українських учителів із державних початкових шкіл Галичини.

Але у Кракові Катажина Банах (як звали її тоді) зійшлася з демократичною польською молоддю, яка гуртувалася навколо Артура Гурського, редактора часопису «Жицє». З уст цього прогресивного польського письменника вона вперше почула схвальний відгук про українців, вперше побачила український часопис – львівське «Діло». Далі доля подарувала їй знайомство з Василем Стефаником, він подарував їй український буквар і вона із запалом почала вивчати рідну мову. І пірнула в читання – українські часописи, твори Франка, Шевченка...

Почалося прозріння, різке й болюче, із нестримною тягою до всього українського. Катря закинула лекції в семінарії, демонстративно відмовляється від спілкування польською мовою, читає вірші Шевченка на вечорі, присвяченім його пам'яті у Кракові. З неї насміхаються подруги, батьки дорікають, що псує собі репутацію у польських властей. Доходить до того, що вона відмовляється здавати по-польськи матуру, вона отримує ярлик «велика русинська патріотка», що в очах семінарії рівносильне злочину. Це було неабияке випробування сили духу, та пройшла його Катря вражаюче стійко. Усвідомивши велич свого народу і трагічність його долі, Катря вважає прожиті нею вісімнадцять літ життя злочином супроти свого знедоленого, але нескореного народу. І постановляє спокутувати цей злочин упродовж свого подальшого життя.

Щоб стати самостійною і незалежною, вона виходить заміж за львів'янина Осипа Гриневича і переїжджає до Львова, де її чоловік працює учителем молодших класів в одному з філіалів академічної гімназії. У Львові Катря Гриневичева входить в атмосферу культурної та освітньої праці, знайомиться з Осипом Маковеєм, Іваном Франком, Володимиром Гнатюком, Іваном Трушем та під їх впливом складає популярні книжечки для «Просвіти». За одну з них – «Батько Петро» – одержує в 1893 році премію ім.Степана Дубравського, галицького педагога, фундатора при «Просвіті» премії для видавання популярних книжок. У цей час Гриневичева розпочала співробітництво з часописами «Діло», «Буковина», «Літературно-науковий вісник».

Її твори відразу привернули увагу, її багато друкують, критика позитивно відгукується, особливо підкреслюючи майстерність її художнього слова, бездоганність стилю та неперевершене знання української мови. В своїх естетичних поглядах Катря Гриневичева стоїть близько до «Молодої музи», але ніколи не забуває про суспільну функцію літератури. Особливо проявляється в неї педагогічний темперамент, який все скеровує її до праці серед дітей. Вже як відому письменницю, її запрошують редагувати надзвичайно популярний у ті роки дитячий журнал «Дзвінок», і в 1909-1912 рр. вона редагує його.

Відвідини Києва та особисте знайомство з Оленою Пчілкою, Марією Заньковецькою, Валерією О'Коннор-Вілінською підсилюють її бажання далі працювати на педагогічній ниві.

Наскільки щасливо складалося життя Катрі Гриневичевої у літературі, настільки нещасливим було її особисте життя. Чоловік її виявився людиною малоінтелігентною і обмеженою, і в 1912 році вона розійшлася з ним. Їй і її синам доводилося терпіти велику матеріальну скруту, оскільки вона не могла отримати ніякої посади – адже пан намісник добре запам'ятав собі Краків і ту молоду Катерину Банах, яка кинула виклик цілій системі виховання в Учительській жіночій семінарії. Її бідність стає об'єктом насмішок та пліток. Мовляв, захотіла «побавитись в українську патріотку», – то й маєш.

Всі удари долі Катря Гриневичева сприймає як кару за минулі гріхи і готова нести важкий життєвий хрест.

Під час Першої Світової війни вона їде у Гмінд – невелике поселення у болотах Долішньої Австрії, куди уряд зігнав на час війни українських селян з усіх куточків Галичини, боячись, що вони можуть стати на бік Росії. Там вона працювала вчителькою баракової школи. У подібні табори смерті, щоб допомогти народу в його стражданнях, йшли кращі сили тогочасної української інтелігенції. Ставали сестрами милосердя, навчали дітей, писали листи і скарги, надавали першу необхідну допомогу. Катря Гриневичева ранки проводила в школі, а решту дня – в бараках, серед людей і їхнього горя. Вона постійно інформує часопис «Вісник визволення України» про нечувані злочини в таборі, знущання, заперечення будь-яких прав людини, про геноцид, у якому уряд вправляється над українським народом. Вона також висилає М.Возняку свої новели, нариси і статті про Гмінд для публікації у «Літературно-науковому віснику». Ці матеріали сколихнули світ. Під тиском громадськості Гмінд закривають.

У 1917 році Катря Гриневичева повертається до Львова. Даремні її прохання дати їй якусь учительську посаду, бодай на провінції. Глухими залишаються пан радник двору, панове посли, інспектори зі шкільної ради. До давніх її гріхів додався ще й Гмінд. Вона йде працювати в газету «Українське слово», де головним редактором був у той час Льонгин Цегельський, а опісля – до часопису «Рада».

Попри скрутні матеріальні обставини, Катря Гриневичева знову активно включається в суспільну працю, головним чином, серед жінок. Вона співробітничає в журналах «Жіноча доля», «Жінка», «Нова хата» та інших. В 1922 р. її обрано головою центрального об'єднання українських жінок Галичини і Волині – Союзу Українок.

Сподівання на визволення українського народу після розпаду Австро-Угорщини виявилися марними. Замість вишколених Габсбургів прийшов «демократичний» Пілсудський і санаційна Польща, яка не на жарт зайнялася планомірним винищенням всього українського в Галичині.

Для Катрі Гриневичевої вболівання над недолею рідного народу поєднуються з постійною боротьбою за власне виживання, з вічними нестатками. Багато часу займає буденна хатня праця, до цього ж псується здоров'я, часами з'являється зневіра.

Та жадоба творчості перемагає. І в 1928 р. виходить у світ її історична повість «Шоломи в сонці», а в 1935 – «Шестикрилець». Обидві – з часів творення Галицько-Волинської держави. Критика дуже неоднозначно сприйняла ці повісті, про них багато писалося, найбільше – про її мистецький стиль, їй закидали вибуялий романтизм. Але їй найбільше боліло те, що ніхто не хотів розуміти, що саме спонукало її взятись за перо, що викликало оту піднесеність мови. А вона так пристрасно хотіла оповісти про справи Романа Мстиславовича і його прагнення з'єднати все воєдино! Ніхто ні словом не обмовився про актуальність тих проблем, які порушувала Катря Гриневичева, – віру у величність свого народу, в його незламний дух, в його непоборність – саме тепер, в оті найчорніші часи розгулу профашистського уряду Польщі, який намагався винищити український народ у Галичині. А це була визначальна тема у творчості Катрі Гриневичевої. Вона прагнула піднести чоло свого народу, віками гнобленого і винищуваного різними зайдами, вселити в нього віру.

І тепер, з відстані часу, можна стверджувати, що це їй вдавалось. У тому, що не вдалося ніяким ворогам зламати сили духу нашого народу, пригасити його волелюбності, є значна лепта діяльності й життя Катрі Гриневичевої.

Самій же письменниці доля залишала все менше радощів. Сподіване визволення Західної України після возз'єднання українських земель перетворилось у страшні репресії, що настали буквально відразу після приходу Червоної армії. Почались арешти й виселення в Сибір та Казахстан її знайомих, рідних, товаришів по перу. Життя виповнилось очікуванням і собі наказу збиратись невідомо куди. Це притлумлює її надії і сподівання, здають нерви і здоров'я. Налякана попередніми діями сталінізму, вона не залишилась у визволеному від нацистів Львові і потягнулась із ключем подібних до неї емігрантів на чужину.

Катря Гриневичева померла 25 грудня 1947 р. в містечку Берхтесгаден в Австрії.

Багато моральних і матеріальних труднощів випало на долю цієї української жінки, та вона достойно несла свій хрест, турбуючись лише про те, як прислужитися рідному народу. «Чи будуть мені прощені мої гріхи і чи я спокутувала їх?» Це її слова, сказані на чужині незадовго до смерті. Це її найбільше хвилювало. Бо гріхами вважала тих 18 літ, прожитих у відчуженні від рідного народу. (Хоч у цьому не було її вини.) Все подальше життя Катрі Гриневичевої – яскравий приклад великої любові до України і жертовного служіння їй. Така велична покута!

То ж не забуваймо цей приклад. Черпаймо в ньому свідомість і сили, адже і нам належить спокутувати свої відчуженість, байдужість, занедбання, які не раз допускаємо щодо рідної Вітчизни!

Лідія КУПЧИК,
голова Львівської міської організації
Всеукраїнської Ліги Українських Жінок,
член Національної Спілки журналістів України,
лауреат премії ім. Ірини Калинець

ДО 75-РІЧЧЯ «КИЇВНАУЧФІЛЬМУ»

«БУЛА КОЛИСЬ НА СВІТІ РІЧКА ДНІПРО»

Першого січня 2016 року славетній студії науково-популярних фільмів «Київнаукфільм» виповнюється 75 років. Створена в передвоєнному 1941-му студія пройшла величезний шлях від радянського агітпропу до визнаних у світі високих зразків якісного науково-популярного кіно. На творчому вечорі, присвяченому славному ювілею, в столичному Будинку кіно зібралися заслужені майстри кіносправи: режисери, сценаристи, оператори, директори фільмів – люди, які творили яскраві шедеври науково-популярного українського кіно. Серед них: Георгій Давиденко, Роман Ширман, Євген Бєлкін, Володимир Кірсанов, Василь Кордун, Олег Маловицький…

(справа наліво): Георгій ДАВИДЕНКО, Роман ШИРМАН, Єлізавета ПЛЄСКОНОС

Відкриваючи кіновечір, Георгій Іванович розповів історію становлення вітчизняного наукового популярного кіно та про його знаменні віхи. Відзначив видатну роль директора студії Григорія Алєксандрова, котрий її фактично і збудував. А творчий розквіт студії відбувся вже при наступних її керівниках: Борисові Остахновичу та Феліксові Загданському.

– «Київнаукфільм» – моя батьківщина. Ця студія завжди була дуже інтелігентною, і, на відміну від інших, з гарними стосунками між її співробітниками».

До уваги глядачів, завдяки кропіткій відновлюваній праці режисера Георгія Давиденка при допомозі режисера Олександра Бєлікова, було представлено п'ять фільмів, об'єднаних темою екологічних проблем святині України, її головної ріки – Дніпра. Перші три чорно-білі фільми (на жаль, невблаганний час забрав фарбу з плівки) в дусі радянського пафосу розповідають про «грандіозне підкорення» Дніпра шляхом побудови шести гребель ГЕС, зокрема, Запорізької і Київської, та створення відповідних штучних морів, під водами яких зник понад мільйон квадратних кілометрів родючих грунтів та десятки сіл («Вогні України», 1960 р., та «У плавнях Дніпра», 1965 р.), а також створення Північно-Кримського каналу від щойно збудованої Каховської ГЕС («І потече Дніпро за Перекоп», 1962 р.), що мали дати, за планами бездумних будівників комунізму, щедрий врожай та казковий добробут для радянських людей. Та не так сталося, як гадалося…

Природу не можна обдурити. Вона мстить людині за наругу над нею. Порушення водного режиму, перетворення великої ріки в ланцюг штучних морів – «гнилих озер», практично знищили екосистему Дніпра. «Була колись на світі річка Дніпро», – так говорять про це екологи. Адже, за свідченням історика Геродота, найродючішими ріками світу були: Ніл і Борисфен. Бездумна боротьба з природою радянської системи господарювання призвела до того, що вода річки, яка поїть 32 млн громадян нашої країни, перетворилася на непридатну для вживання та стала загрозою самому життю людини та майбутньому всього українського народу. І потрібно негайно втілювати в життя програму ліквідації штучних морів, щоб порятувати Дніпро від кінцевої загибелі.

Адже Дніпро – це не просто велична ріка на теренах України – це наша славна історія, що тече з сивої давнини у світле майбутнє, маємо надію, світле майбутнє нашого народу! Про це нагадує нам з екрана один з героїв одного з представлених фільмів: письменник, публіцист, еколог-борець за відновлення Дніпра Сергій Плачинда, котрий очолював в той буремний післячорнобильський час Комітет з порятунку Дніпра. Саме про це йшлося в двох останніх представлених (вже у кольорі) фільмах, знятих наприкінці 80-х: «Точки Роси» (1989 р.), «Проблеми і перспективи Дніпра» (1989 р.).

Георгій ЛУК'ЯНЧУК

ПОДІЯ

ТУРНІР ПАМ'ЯТІ ГЕРОЇВ НЕБЕСНОЇ СОТНІ

У суботу, 14 листопада 2015 року, в м. Києві відбувся дорослий турнір з настільного тенісу, присвячений пам'яті Героїв Небесної Сотні. У змаганнях взяли участь спортсмени з Києва, Житомира та Вишгорода.

Вишгородчани виступили у такому складі: кандидат у майстри спорту Дмитро Шульга, кандидат у майстри спорту, тренер з настільного тенісу КП УФКС Вишгородської міської ради Володимир Сидорчук, першорозрядник Віталій Куценко, кандидат у майстри спорту Валерій Сидорчук та першорозрядник Андрій Мартинюк. Всього у змаганнях взяли участь 18 осіб, турнір проходив по коловій системі.

В результаті проведення гострих та напружених поєдинків, адже в настільному тенісі не буває «нічиїх», чемпіоном турніру став Володимир Сидорчук, який у фіналі, з рахунком 3:1, переміг житомирянина, кандидата в майстри спорту Олександра Ковчана. Бронзову нагороду виборов киянин, першорозрядник Віталій Григор'єв. Всі призери нагороджені медалями, грамотами та цінними призами.

Організаторами турніру виступили: Київська ОО Конгресу Українських Націоналістів, голова Вишгородського міського осередку УНП Валентин Титаренко, депутат Вишгородської районної ради від ВО «Свобода» Олег Кривенко та голова Київської ОО ВО «Батьківщина» Трохим Іванов.

«На закінчення, усім любителям настільного тенісу нашого міста, особливо батькам, хочу нагадати, що вишгородські діти наразі змушені їздити на тренування до Києва. Вже завершились місцеві вибори, і я маю надію, що нова влада міста створить належні умови для тренувань наших дітей безпосередньо у Вишгороді», – зазначив головний суддя змагань, член Конгресу Українських Націоналістів Валерій Сидорчук.

Прес-служба Київської ОО КУН

АНОНС

«ОБРУЧКА КАТЕРИНИ»: ТРЕТІЙ ФЕСТИВАЛЬ

Третій фестиваль християнської творчості «Обручка Катерини» відбудеться 6–9 грудня 2015 року. Традиційно він розпочнеться у Харкові, Свято-Дмитрівській церкві (Полтавський шлях, 44), у неділю, 6 грудня по закінченні Св.Літургії.

Нагадаємо, що з першої «Обручки Катерини» 8 грудня 2013 року її учасники поїхали на Майдан до Києва, а другий фестиваль продовжився виступами перед бійцями на українсько-російському кордоні. Нині ж учасники «Обручки» вже у понеділок 7 грудня вирушать у триденну поїздку на Донбас за маршрутом: Красноармійськ – Волноваха-Маріуполь, де матимуть виступи, круглі столи спільно з бійцями АТО і творчою інтелігенцією прифронтових міст.

За два роки війни вийшло немало поетичних і прозових творів про Майдан і АТО. І відповідно накопичились питання для спільного обговорення українських письменників, науковців із героями актуальної історії України. Загальна тема круглого столу **"Життя твоє покладеш за Мене?" (Ін. 13:38)** передбачає входження в євангельську ситуацію і нагадує не тільки про геройку, а й про те, що герої, як і всі інші люди – із слабкостями і гріхами. До кола цієї загальної теми пропонуються на вибір питання для обговорення:

– «Воїни Світла» у розвитку типу національного героя.

– Література і політика: Знакові події Революції і Війни у формуванні нової, «сим-волічної політики» України.

– «Під обороною Того, хто нас прощає»: бійці АТО в житті і в літературі.

– Нові герої української дитячої літератури.

– Донбас у зіткненні справжніх цінностей і симулякрів.

– «Повертайся живим»: ціннісний імператив проти штампу.

– «Я не хочу бути героєм України – не цінує героїв моя країна»: добровольці і влада.

До участі у фестивалі «Обручка Катерини» запрошуються поети, прозаїки і митці, а також і науковці, творчість яких вписується у християнський дискурс сучасної української культури. Концепція фестивалю незмінно орієнтується на образ святої Катерини, небесної покровительки письменників і науковців, день пам'яті якої припадає на 24 листопада (7 грудня н. ст.).

Усіх охочих взяти участь у фестивалі «Обручка Катерини» у Свято-Дмитрівській церкві Харкова і у творчій поїздці по містах Донбасу, просимо надсилати тези доповідей (до 2-х сторінок), а також коротку інформацію про себе. Поети, письменники, музиканти та художники, які хотіли б представити свої твори християнської тематики, можуть надсилати тексти (не більше 3-х), відео та фото з короткими анотаціями для конкурсного відбору. Проїзд та проживання – коштом учасників фестивалю.

Матеріали приймають до 1 грудня 2015 року на адресу: trtm2005@ukr.net (Тетяна Трофименко) tytarstdmtr@gmail.com (Ольга Різниченко)

Додаткова інформація за телефонами: +380660511082 (Тетяна), 0962830429 (Ольга)

Співорганізатори фестивалю – Харківське крайове братство св. апостола Андрія Первозваного, Харківський літературний музей.

Основні локації у Харкові: Свято-Дмитрівський храм УАПЦ (вул. Полтавський Шлях, 44) Харківський літературний музей (вул. Фрунзе, 6); Крамниця «Є» (вул. Сумська, 3).

Орієнтовна програма фестивалю «Обручка Катерини»

6 грудня, неділя

9:00 – 10:30 – Архієрейська Свята Літургія.

11:00 – 13:00 – поетичні читання «Ми не герої, як ви говорите...» (оголошено конкурс).

13:00 – 13:30 – кава-брейк.

13:30 – 15:30 – круглий стіл "Життя твоє покладеш за Мене?" (Ін. 13:38) (оголошено конкурс).

17.00 – 18:30 – відвідання учасниками «Обручка Катерини» виставки «Будемо жити» в Харківському літературному музеї.

19.00 – презентація книг поетів Бориса Гуменюка та Олафа Клеменсона у книжковій крамниці «Є».

7 грудня, понеділок

Виступи, презентації книг, дискусії у військових підрозділах та освітніх закладах Красноармійська.

8 грудня, вівторок

Виступи у Селідово, Волновасі, Володарському.

9 грудня, середа

Виступи і круглий стіл «Життя твоє покладеш за Мене?» спільно з військовими, митцями, науковцями і освітянами Маріуполя.

Від'їзд додому.

Ольга РІЗНИЧЕНКО

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник та шеф-редактор Степан Брацюнь, головний редактор – Марія Базелюк.
Редакційна колегія Ярослав Радевич-Винницький.

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: ФОП Брацюнь С.І. Філія ГУ по м.Києву та Київській обл. № 10026/0195.
АТ «ОЩАДБАНК». МФО 322669
ЄДРПОУ 2305606776
№26003500849590(UAH)

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 6 200 прим.
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9